Nijmeegse Schoolvereniging
75 jaar
1906 - 1981

Een jubileum-boekje met foto's, feiten en herinneringen

Samengesteld door Dick Hermans en Herman Wekker

2019 Mei - Met dank aan Riet Bos, dochter van oud NSV Voorzitter Jo H. Bos van 1959-1976.

De vereniging stelt zich ten doel:
de bevordering van het onderwijs op neutrale grondslag binnen de gemeente Nijmegen, met eerbiediging van ieders godsdienstige en politieke overtuiging.

Artikel 2 Statuten N.S.V.

De omslagfoto is gemaakt bij de opening van het gebouw Driehuizerweg 45 in 1931

VOORWOORD

Vijfenzeventig jaar geleden werd de Nijmeegse Schoolvereniging opgericht. Ter gelegenheid van het bereiken van deze mijlpaal willen wij even stilstaan bij de geschiedenis van onze vereniging. Aanvankelijk hebben wij overwogen een historisch verantwoorde studie te laten maken ter gelegenheid van dit 75-jarig bestaan, maar uiteindelijk is toch besloten het over een andere boeg te gooien: het resultaat is een jubileum-boekje met foto's, feiten en herinneringen. Met behulp van dit boekje proberen wij een collage van de 'faits et gestes' van de vereniging te presenteren zonder daarbij te pretenderen dat alle gebeurtenissen de revue passeren.

Vijfenzeventig jaar geleden werd onze vereniging opgericht als een alternatief voor het overwegend katholiek georiënteerde onderwijs in Nijmegen. Thans, vijfenzeventig jaar later, heeft de N.S.V. nog evenveel recht van bestaan. Nog steeds bestaat er in Nijmegen overwegend katholiek lager onderwijs, hetgeen niet in overeenstemming is met de recent gebleken voorkeur van ouders voor de richting van de school. Maar liefst 67% van het Nijmeegse lager onderwijs is katholiek, 13% is protestants-christelijk en 4% openbaar. Daarnaast heeft Nijmegen een landelijk gezien hoog percentage neutraal bijzonder onderwijs van 16%. Dit hoge percentage is overigens geen verdienste van de N.S.V. alleen, aangezien dit percentage eveneens betrekking heeft op de Nutsscholen en op de Samenwerkingsscholen (het samenwerkingsverband tussen het openbaar en het neutraal bijzonder onderwijs te Nijmegen).

De algemene terugloop in het leerlingenaantal die volgde op de na-oorlogse geboortegolf, is ook onze vereniging niet ongemerkt voorbijgegaan. Uitgerekend in ons jubileumjaar moesten wij definitief de poorten van de N.S.V. I-school aan de Prof. De Langen Wendelsstraat sluiten. Ook bij de N.S.V. III is in betrekkelijk korte tijd een aanzienlijke daling in het leerlingenaantal opgetreden. Als bestuur zullen wij echter geen middel ongebruikt laten om de N.S.V. III te behouden, omdat wij overtuigd zijn van het bestaansrecht van het neutraal bijzonder onderwijs in Neerbosch-Oost — een overtuiging die door het gemeentebestuur gedeeld wordt.

Zowel de kleuterschool als de lagere school van de N.S.V.-II kunnen zich in een groeiend aantal leerlingen verheugen, ondanks het feit dat in de laatste jaren in Nijmegen het aantal schoolgaande kinderen met meer dan 30% teruggelopen is. De N.S.V. mag met haar vijfenzeventig jaren een alleszins bloeiende vereniging genoemd worden.

Ik hoop dat dit jubileum-boekje u een indruk zal geven van de sfeer in de N.S.V. en de belangrijkste gebeurtenissen in haar historie.

Met dank aan de samenstellers

Don Serrée
Voorzitter Nijmeegse Schoolvereniging

INLEIDING

De geschiedenis van de Nijmeegse Schoolvereniging, waarvan wij u in dit jubileum-boekje enig idee willen geven, valt uiteen in drie vrij duidelijk te onderscheiden perioden van ongeveer vijfentwintig jaar:

a. **1906 - 1930** is de beginperiode van de vereniging met een bloeiende school in het hart van Nijmegen.

b. **1931 - 1955** is de periode dat de N.S.V. aan de (vroegere) Driehuizerweg 45 in een voor die tijd bijzonder goed geoutilleerd schoolgebouw gehuisvest is, en geldt als „de beste school van Nijmegen".

c. **1956 - 1981** is de periode die begint met de oprichting van de tweede school van de N.S.V. in de wijk Hazenkamp, een periode die een verdere bloei van de vereniging laat zien, maar ook de problemen ten gevolge van de terugloop van het leerlingen-aantal in heel Nijmegen.

Dit jubileum-boekje heeft niet de pretentie „De geschiedenis van de Nijmeegse Schoolvereniging" te zijn,en maakt dus geen enkele aanspraak op volledigheid of eyenwichtigheid. Wij zouden het toejuichen als zo'n geschiedenis nog eens geschreven zou worden, want materiaal dat interessant is, is er ons inziens genoeg. Met dit jubileum-boekje hebben wij slechts geprobeerd u enigszins de sfeer van vroeger te laten proeven, u eventueel herkenningspunten aan te bieden, en het licht te laten schijnen op de belangrijkste gebeurtenissen uit de historie van de N.S.V.

In het bijzonder brengen wij dank aan de heer P. Niederer, die ons met raad en daad terzijde heeft gestaan.

Ook zijn wij dank verschuldigd aan degenen die archief-materiaal beschikbaar hebben gesteld, en aan Mevrouw G. Brits-van Lunen, die op ons verzoek foto's heeft gemaakt van enkele voormalige en huidige N.S.V.-schoolgebouwen.

De samenstellers

1906 - 1930: DE BEGINJAREN

Iets meer dan vijfenzeventig jaar geleden, in het jaar 1905, besloot een zekere Gerrit Wegerif, samen met nog drie andere mensen, in Nijmegen een vereniging op te richten. Die vereniging zou tot doel moeten hebben de „instandhouding van 't instituut Wegerif" (toentertijd een particuliere school in Nijmegen) en de „oprichting van een of meer lagere scholen, met of zonder uitgebreid leerplan". De drie andere initiatiefnemers waren mejuffrouw C. Butgault, en de heren J. Götz van der Vet en W. Salomonski. Samen met Wegerif, die optrad als „président", zouden zij het eerste bestuur vormen van de door hen op te richten „Nijmeegsche Schoolvereniging" (voorheen Instituut Wegenrif). Het adres was: Van der Brugghenstraat 5 te Nijmegen.

Vergadering van 7. November 1905.

Door de H.H. G. Wegerif. J.W.W.A Götz van de Vet, W. Salomonski en Mejuffr. C. Butgault wordt besloten tot oprichting van eene vereeniging ter instandhouding van 't instituut Wegerif en ter oprichting van een of meer lagere scholen, met of zonder uitgebreid leerplan.–

't Bestuur wordt als volgt gekozen: de hr. G. Wegerif zal optreden als pres: Mej. C. Butgault als secr., de hr. Götz v. Vet als penn: van de Vereeniging die tot naam zal dragen „de Nijmeegsche Schoolvereeniging."

Aan den president wordt opgedragen: de statuten op te stellen en die in eene volgende vergadering ter tafel te brengen.

Aangezien eerst deze moeten worden vastgesteld, en Koninklijk goedgekeurd, Sluit,

Sluit, daar er niets meer aan de orde kan gesteld worden, de voorzit. ter de vergadering.

G Wegerif prés:

C Butgault. Secr.-

Het voorlopige bestuur kwam voor het eerst bijeen op 7 november 1905 om de nodige voorbereidingen te treffen ter verkrijging van de Koninklijke goedkeuring. Götz van der Vet werd penningmeester en mejuffrouw Butgault secretaresse. Van Salomonski moet gezegd worden dat hij, behalve op die eerste vergadering, verder altijd met of zonder bericht van verhindering afwezig was.

In de tweede bestuursvergadering (op 25 mei 1906) werden de door Wegerif opgestelde statuten besproken en goedgekeurd.
Artikel 1 luidde als volgt:

> „De Nijmeegsche Schoolvereeniging, gevestigd te Nijmegen, stelt zich ten doel in één of meer gemeenten van ons land scholen op te richten en in stand te houden waar *lager onderwijs* wordt gegeven, in het bijzonder dienende ter voorbereiding tot eene opleiding voor verschillende examens *(en voor den handel)*".

Iedereen die schriftelijk instemming betuigde met deze doelstelling, en bovendien bereid was minstens *f* 50,— per jaar te betalen (een heel bedrag voor die tijd!), kon lid worden van de vereniging, nadat men door het bestuur geballoteerd was.

Op de derde vergadering (17 januari 1907) kon de président zijn bestuur meedelen dat de statuten Koninklijk waren goedgekeurd (8 januari 1907), en dat de vereniging „wordt aangegaan voor een tijdvak van 29 jaren, aangevangen op 1 November 1906". *(Nederlandsche Staatscourant* van donderdag 31 januari 1907, nr. 26).

v.d. Brugghenstraat 5

In diezelfde vergadering werden nog twee belangrijke besluiten genomen:

1. „De Nijmeegsche Schoolvereeniging huurt van de Heer G. Wegerif diens schoolgebouw met de daarin zijnde schoolmeubelen, en alles wat daarin voorradig is en dienen moet tot voortzetting van de dagschool zoals die vroeger door den Hr. Wegerif alleen is geëxploiteerd".
2. „Tot hoofd van Onderwijs wordt benoemd voor de eerste 10 jaren de Hr. G. Wegerif. Aan het nieuw benoemd hoofd wordt nu opgedragen de noodige stappen te doen, de noodige staten te laten komen en al die maatregelen te nemen die noodig zullen zijn, ten einde de Vereeniging in staat te stellen in 't genot te komen van de Rijkssubsidie".

AKTE VAN BENOEMING.

Het Bestuur der „Nijmeegsche Schoolvereeniging" heeft
voor vast

~~voor het tijdvak van~~ ~~tot en met~~ ~~19~~
tot ONDERWIJZER(ES) VAN BIJSTAND aan de School voor M. U. L. O. in de Van der Brugghenstraat No. 5 benoemd
den Heer G. Wegerif

om *den 1ste Septemb-* in functie te treden en wel op de navolgende voorwaarden:

1º. De jaarwedde bedraagt *f 1500.- (duizend vijfhonderd gulden)* 's jaars.

In 1905 was een wet aangenomen waardoor de salarissen bij het bijzonder onderwijs subsidiabel werden, zoals bij het openbaar onderwijs al het geval was. Het is dan ook niet zo verwonderlijk dat toen een particuliere school omgezet werd in een vorm van bijzonder onderwijs.

In de daarop volgende vergaderingen komen er vele zaken aan de orde. Er wordt o.a. gesproken over de aanstellingen van de onderwijzers, over hun salaris en over hun ontslag.

Hier volgen de eerste statuten van de N.S.V., zoals die uiteindelijk staan afgedrukt in de *Staatscourant* van 31 januari 1907. Een van de dingen die daarbij opvallen, is dat in Art. 1 niet gesproken wordt over het oprichten van scholen in 'in één of meer gemeenten van ons land', zoals aanvankelijk de bedoeling leek, maar alleen over het oprichten van scholen in de gemeente Nijmegen. Wat de aanleiding tot deze onverwachte bescheidenheid is geweest staat in de notulen niet vermeld. Interessant is ook dat aan het begin van het jaar 1909 de eerste alinea van Art. 2 zal worden geschrapt.

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staatscourant* van
Donderdag 31 Januari 1907, nº. 26.

Nº. 102.

VEREENIGING: Nijmeegsche schoolvereeniging, te Nijmegen.

Art. 1. De Nijmeegsche schoolvereeniging, gevestigd te Nijmegen, stelt zich ten doel in de gemeente Nijmegen scholen op te richten en in stand te houden waar lager onderwijs wordt gegeven, in het bijzonder dienende ter voorbereiding tot eene opleiding voor verschillende examens en voor den handel.

Art. 2. Allen die schriftelijk instemming betuigen met het in art. 1 omschreven doel der vereeniging en bereid zijn eene bijdrage van minstens f 50 per jaar te betalen, kunnen, behoudens bijzondere omstandigheden, lid der vereeniging worden.

Wie lid wenscht te worden geeft daarvan schriftelijk kennis aan een der bestuursleden. Over de toelating tot het lidmaatschap beslist het bestuur. Is dit van oordeel, dat bijzondere omstandigheden het niet wenschelijk maken den aanvrager als lid toe te laten, dan wordt daarvan dezen schriftelijk kennis gegeven. Handhaaft deze niettemin zijn verzoek, dan wordt in de eerstvolgende ledenvergadering door deze beslist, of de aanvrager al dan niet als lid zal worden toegelaten. Het lidmaatschap houdt op zoodra een lid daartoe schriftelijk zijn verlangen aan het bestuur heeft te kennen gegeven en ook, wanneer een lid op een met redenen omkleed voorstel van het bestuur in eene ledenvergadering bij meerderheid van stemmen van zijn lidmaatschap vervallen verklaard wordt.

Art. 3. Stemrecht hebben alle leden die den vollen ouderdom van 23 jaar bereikt hebben. Jaarlijks wordt minstens eene ledenvergadering gehouden, waartoe alle leden toegang hebben. De besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen der aanwezige leden. Alle verkiezingen geschieden met gesloten briefjes, bij eerste stemming met volstrekte meerderheid. Is deze

1

102 VEREENIGINGEN.

na 2 vrije stemmingen niet verkregen, dan heeft (voor iedere te vervullen plaats) herstemming plaats tusschen de beide personen die bij de laatste vrije stemming de meeste stemmen erlangden. Blijkt ook dan het aantal stemmen gelijk, dan wordt de oudste in jaren geacht gekozen te zijn.

Art. 4. Het bestuur der vereeniging, dat deze in en buiten rechten vertegenwoordigt, bestaat uit ten minste 3 leden, die door en uit de leden worden gekozen. Zij regelen onderling de werkzaamheden. Een hunner, daartoe bij meerderheid van stemmen door de anderen aangewezen, bekleedt de betrekking van voorzitter; een ander, op dezelfde wijze daartoe benoemd, die van secretaris, terwijl een derde bestuurslid op gelijke wijze tot penningmeester wordt gekozen. Jaarlijks treedt één der bestuursleden volgens rooster af, doch is terstond herkiesbaar.

Art. 5. De fondsen der vereeniging, te zamen gebracht uit contributiën, schoolgelden en andere baten, worden door het bestuur beheerd. Jaarlijks wordt in eene vergadering aan de leden van dat beheer rekening en verantwoording gedaan.

Art. 6. Het bestuur van en het toezicht op de door de vereeniging gestichte of beheerde scholen is opgedragen aan het bestuur der vereeniging. De omvang en orde van het onderwijs, het bepalen der schoolgelden enz. worden door het bestuur, zoo mogelijk na overleg met de hoofden der scholen, bij afzonderlijke verordening geregeld.

Art. 7. Wijzigingen of bijvoegingen in deze statuten moeten worden voorgesteld door het bestuur of door minstens 10 leden, die hun voorstel minstens 4 weken vóór de te houden vergadering bij het bestuur schriftelijk moeten indienen. Zij kunnen slechts worden aangenomen met minstens $^2/_3$ van de stemmen der te vergadering aanwezig zijnde leden en onder voorbehoud der Koninklijke goedkeuring.

Art. 8. Deze vereeniging, gevestigd te Nijmegen, wordt aangegaan voor een tijdvak van 29 jaren, aangevangen 1 November 1906.

(Volgen de onderteekeningen.)

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit dd. 8 Jan. 1907 nº. 60.

Mij bekend.
De Minister van Justitie,
Namens den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A. D. W. DE VRIES.

2

Mr. Eduard Ellis van Raalte
Minister van Justitie
was een Joods-Nederlands advocaat
en politicus.

Op 4 juni 1907 deelt de president (langzamerhand verloor het woord president namelijk zijn accentstreepje) mee dat de Districts Schoolopziener verzocht heeft om ,, een staat van ontvangsten en uitgaven van de Nijm. Schoolver. ten einde aan 't verzoek van den Min. van Binn. Zaken te kunnen voldoen, die in de meening verkeerde, dat het een winstgevend bedrijf was".
Het volgende staatje wordt aan de Districts Schoolopziener verstrekt:

verkeerde, dat het een winstgevend bedrijf was.
Het navolgende staatje werd den Distr. Schoolopz. verstrekt.

Inkomsten	Uitgaven
Leergeld	Tractement
f 7196.76	f 12779.20⁵

Eveneens op 4 juni 1907 stelde het hoofd der school, tevens president, aan het bestuur voor een bepaalde leerkracht met ingang van het nieuwe schooljaar te ontslaan, ,,omdat deze leeraar zoo overzenuwachtig is en veeltijds te laat op school komt. Dit voorstel wordt aangenomen".

Uit de notulen van 11 juli 1907:

,,Verder deelt de hr. W. mede, dat de hr. K. hem bezorgd heeft een doos sucreries, welke de hr. H. aan zijne dochter had gestuurd en dat den hr. W. door genoemden hr. K. verzocht werd maatregelen te nemen, dat zijne dochter niet lastig gevallen werd door den hr. H." Het verslag vervolgt dat dit ,,op gepaste wijze den hr. H. onder het oog (is) gebracht". De heer H. was evenwel de mening toegedaan dat noch het Hoofd der school, noch het Bestuur iets te maken heeft met deze zaak".

Eveneens 11 juli 1907:

,,Door het bestuur wordt besloten de school zoover uit te breiden, dat reeds leerlingen op hun 6e jaar kunnen toegelaten worden. De school wordt daartoe verdeeld in eene afd. L.O. en eene afd. U.L.O. Het schoolgeld in de afd. L.O. zal voor de 3 jongste klassen bedragen f 40.— per jaar met inbegrip van boeken".

Met ingang van 1 september 1907 neemt de heer F. Agterberg het secretariaat over van mejuffrouw C. Butgault (zijn salaris is f 100.— per jaar.)

Notulen van 19 september 1908:

,,De nieuwe cursus is op 1 Aug. met 61 leerlingen geopend, waaronder enkele meisjes, zoodat er ten spoedigste eene onderwijzeres in de handwerken zal moeten worden benoemd".

Pas op 19 november is bij Koninklijk Besluit voor het eerst aan de N.S.V. de aangevraagde Rijkssubsidie over het jaar 1907 toegekend. Van de toegekende subsidie van f 3176,60 moesten om verschillende redenen bepaalde bedragen worden afgetrokken, zodat uiteindelijk slechts f 984,51⁵ is uitbetaald. Eén van die redenen was dat het hoofd der school door de minister beschouwd werd ,,een bedrijf uit te oefenen als pensionhouder" (notulen 26 november 1908). De heer Wegerif gaf namelijk bij zich in huis jongens tegen betaling kost en inwoning. Tegen deze motivering is door het bestuur als volgt geprotesteerd:

,,Niet het geven van kost en inwoning aan de jongens is het eigenlijke doel, waarom de heer Wegerif jongens bij zich aan huis heeft. Neen. Dit geschiedt, opdat de school des te beter aan hare bestemming zal beantwoorden. Ze wordt immers voor een deel bezocht door jongelui, die elders onder grootere vrijheid, welke aldáár was gelaten, niet tot eene bestemming konden geraken. Deze jongelui moeten, ook nà schooltijd, onder de contrôle blijven en daartoe zijn zij bij den heer Wegerif in huis. Het Bestuur meent derhalve, dat tegen toekenning der Rijksbijdragen voor het hoofd der school over het komende jaar 1908 geen bezwaren bestaan." (notulen 27 november 1908).

BIJZONDER LAGER ONDERWIJS.

AKTE VAN BENOEMING.

Het BESTUUR der Nijmeegsche Schoolvereeniging goedg. bij kon. besl. van 0 Jan. 1907

BESLUIT:

met ingang van 1 Sept. 1907 voor vast
voor het tijdvak van — tot en met — 19
te BENOEMEN tot ONDERWIJZER van bijstand (*)
de hr. J. Chr. Deuss

Notulen 26 november 1908:

,,De voorzitter zegt van den heer Deuss de mededeling te hebben ontvangen, dat hij van plan is binnenkort te gaan trouwen. Hij meent echter, dat het meisje met wie bedoelde onderwijzer in 't huwelijk denkt te treden, volstrekt geene partij is voor een man van zijn stand en zijne opvoeding en acht dit huwelijk niet bevorderlijk voor de belangen der school. Den heer Wegerif wordt opgedragen den betrokken onderwijzer van zijn gevoelen, waarin de andere leden van 't bestuur deelen, op de hoogte te stellen en hem, gelet op het tijdelijke van zijn betrekking in overweging te geven, zoo spoedig mogelijk te solliciteren".

De zoon van de heer Deuss stuurde ons met veel genoegen een verslag van hoe het zijn inmiddels 98-jarige vader is vergaan:

IR. J. C. DEUSS, DE OUDSTE NOG IN LEVEN ZIJNDE OUD-DOCENT

De oudste nog in leven zijnde oud-leraar van de Nijmeegse Schoolvereniging is ongetwijfeld Ir. Johannes Christiaan Deuss, 98 jaar oud en nu woonachtig in Arnhem. We vrezen evenwel dat er niet velen zullen zijn, die zich deze markante figuur met zijn pikzwarte snor en zijn heldere, dwars door je heenkijkende, geestige ogen zullen herinneren. Want het was rond het jaar 1907 dat de pas afgestudeerde Ir. J. C. Deuss zijn benoeming tot leraar wiskunde bij de Nijmeegse Schoolvereniging aanvaardde. Waarvan de N.S.V. slechts luttele jaren heeft kunnen profiteren. Want het moet voor de Nijmeegse Schoolvereniging een gevoelig verlies geweest zijn, als je de verdere conduitestaat van Ir. J. C. Deuss leest.

Ir. J. C. Deuss werd de eerste directeur van de pas opgerichte R.K.H.B.S. in Arnhem. Een H.B.S. die later onder zijn leiding zou uitgroeien tot een Lyceum. Hier kon hij zijn pedagogische en didaktische kwaliteiten ten volle ontplooien; steeds gelardeerd met veel humor en artisticiteit. Jaar in jaar uit leidde hij als regisseur de school-toneelvereniging en het leerlingen-cabaret. Bij uitvoeringen in de stadsschouwburg. Daarnaast was hij lid van de schouwburgcommissie en hield vele lezingen, o.a. over ,,de vierde dimensie". Toen Ir. J. C. Deuss na de oorlog met pensioen ging en hem de versierselen van officier in de orde van Oranje-Nassau werden uitgereikt, zei de toenmalige voorzitter van het schoolbestuur: ,,Ir. Deuss was de beste keus".

Er was na de oorlog een schrikbarend tekort aan leraren; dus werd de zeer vitale heer Deuss ingelijfd bij het docentencorps van het bekende college ,,De Breul" in Zeist. Hij doceerde tot zijn zeventigste jaar. Toen liet hij een jeugdwens in vervulling gaan: Hij maakte met zijn vrouw een voetreis naar Rome en schreef onderweg reisverslagen voor ,,de Gelderlander". Drie-en-een-halve maand duurde de reis, naar de zeven heuvelen van Rome, waarvoor hij niet op de Zevenheuvelenweg heeft getraind. Want voor wandelen had hij nooit tijd. Daarna werd en is nog zijn grootste hobby: de ruimtevaart. Hij heeft tot ver in de tachtig lezingen met lichtbeelden over dit onderwerp gehouden, inclusief een boekbespreking voor de K.R.O.-radio over dit onderwerp. Ir. J. C. Deuss heeft nog een fabelachtig geheugen: hij kan terecht zeggen, terugdenkend aan de jaren bij de Nijmeegse Schoolvereniging: Ik herinner me . . . . .

Chris Deuss

Notulen van 27 december 1908: In verband met het lage leerlingenaantal (nl. onder de 91), vraagt de voorzitter,

,,vooral ook met het oog op de groote concurrentie op onderwijsgebied, wat de overige bestuursleden er van denken, als er eens een paar maal in 't jaar in eenigen van de voornaamsten bladen op een goedgekozen tijdstip door adverteeren reclame voor de school werd gemaakt. Daarbij zou er op moeten worden gewezen, dat jongelui van buiten gelegenheid te over hadden, om hetzij bij eene familie in de stad, hetzij bij 't hoofd der school huisvesting te vinden met degelijk toezicht op de studie. De aanwezigen juichen het denkbeeld van de voorzitter toe en er wordt dus conform besloten".

Notulen van 6 januari 1909:

,,De voorzitter deelt mee, dat tengevolge van de strenge vorst, de buizen van de verwarming van het schoolgebouw veel geleden hebben, waarvan groote reparatie het gevolg is geweest, zoodat het onmogelijk is morgen de school weer te openen. Op voorstel van den Penningmeester besluit de vergadering, dat de vacantie tot a.s. maandagochtend zal worden verlengd en de lessen alsdan zullen worden hervat".

Notulen van 21 januari 1909:

,,De voorzitter deelt mee, dat de minderjarige vrouwelijke leerling, die bij ons op school gaat met 1e februari a.s. handwerkonderwijs zal ontvangen op de naai- en breischool van de Ned. Herv. Diaconie".

Notulen van 18 februari 1909:

,,De heer Götz zegt, dat het hem groote moeite kost om van enkele ouders betaling van de schoolgelden te krijgen, waarom hij de vergadering verzoekt, hem machtiging te verleenen om de wanbetalers desnoods in rechten te vervolgen. Deze machtiging wordt hem gegeven".

Notulen van 18 maart 1909:

,,Alsnu heeft er eene uitvoerige bespreking plaats over inkrimping van het personeel, waarvan het resultaat is, dat er wordt besloten met ingang van 15 Juli aanstaande eervol ontslag te verleenen wegens reorganisatie van het onderwijs aan (........)".

Eind mei 1909 verscheen in de Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant, De Gelderlander en De Betuwe de volgende advertentietekst:

Nijmeegsche Schoolvereeniging.
v/h Instituut Wegerif.
Aangifte van nieuwe leerlingen kan geschieden gedurende de maand Juni des vóórmiddags van 11–12 uur aan het Schoolgebouw Van der Brugghenstraat 5.
De Schoolgelden bedragen:
1e, 2e en 3e Kl. L. S. f 6.25 per kwartaal
4e, 5e en 6e Kl. L. S. f 10.– " "
de klassen M. U. L. O. f 15.– tot f 25.– per kwartaal.
Namens het Bestuur,
De Directeur.

Notulen 21 mei 1909:

,,Eene soortgelijke advertentie zal worden geplaatst in het Nieuws van de Dag met de toevoeging, dat bij den directeur uitstekende gelegenheid bestaat tot inwoning en toezicht op de studie, terwijl tevens zal worden vermeld het aantal leerlingen, dat het vorige jaar en in den loop van dit jaar voor een of ander examen is geslaagd".

Met ingang van 1 september 1909 neemt de heer Wegerif op eigen verzoek eervol ontslag als hoofd der school. Hij wordt opgevolgd door E. J. Poll, die na twee jaar weer opgevolgd wordt door G. W. Priester. Wegerif blijft echter voorzitter van de ,,vereeniging", getuige de ondertekening van de benoemingsakten, tot 1912. In 1913 neemt F. Agterberg, na 7 jaar secretariaat, het voorzitterschap op zich tot 1923. In dat jaar wordt R. Hemmelder de nieuwe voorzitter en J. M. Marsman hoofd der school.

BIJZONDER LAGER ONDERWIJS.

AKTE VAN EERVOL ONTSLAG.

Het BESTUUR der Nijmeegsche Schoolvereeniging Van der Brugghenstraat 5, alhier

BESLUIT:

met ingang van 1e September 1909, aan
den Heer G. Wegerif
op zijn/haar verzoek, eervol ontslag te verleenen als
Hoofd der bovengenoemde school.

Nijmegen, den 14e Aug 1909.

De Voorzitter,
[illegible]

De Secretaris,
F. Agterberg

N. S. No. 1621.

Van de periode 1910 tot en met 1922 ontbreekt m.u.v. de benoemingsakten helaas alle archief-materiaal van de vereniging.

Het eerste jaarverslag dat wij in het N.S.V.-archief weer aantreffen, gaat over het schooljaar 1923-1924. Het is gedateerd 30 november 1924, en geschreven door de secretaris van het bestuur, W. Berkhout. In dat verslag lezen wij onder meer, dat in januari 1923 het aantal leerlingen 107 bedroeg, in september 1923 164 en in augustus 1924 180. Het bestuur verklaart de toename van het aantal leerlingen aldus:

,,Tengevolge van het bekend worden der school en den onvermoeiden ijver van het personeel, waardoor op het examen 1923 zeer goede resultaten werden behaald, steeg het leerlingenaantal met 35%, een nog nooit gekend cijfer aan deze school".

Met ingang van 1 januari 1924 werd dan ook een achtste leerkracht benoemd.

Er was vrij ernstige kritiek op met name het financieel beheer van de vorige penningmeester over het jaar 1922. Geen wonder, want de kas bleek leeg te zijn. In verband daarmee, schrijft de secretaris:

,,Thans wordt een nieuw tijdperk ingeluid. Om aan het voortdurende gebrek aan kasmiddelen te ontkomen, was reeds besloten een obligatieleening, groot f 6000,— in stukken van f 50,— uit te geven, rentende 5%, welke in twaalf jaren zou uitloten".

Nijmegen, den 24 Nov. 1920

Ik heb de eer U in antwoord op Uw schrijven van 21-11-23 mede te deelen, dat onze school momenteel bezocht wordt door 176 ll. Het aantal onderwijzers is 7, maar wordt per Jan. a.s. uitgebreid tot 8. Bij volledige bezetting zouden 204 ll. [illegible] kunnen worden. [illegible]
Ik merk U hierbij op:
1. dat de klassen IV, V en VI geheel bezet zijn.
2. dat met voorloopige toestemming van den Heer Inspecteur op het ol. klassen IV tijdelijk ondergebracht in de bestuurskamer, welk lokaal [illegible] aan de wettelijke voorschriften voldoet.

Het Hoofd der Nijmeegsche Schoolver.
J. M. Marsman

Aan Burgemeester en Wethouders van Nijmegen

Concept-brief van J. Marsman

STATUTEN
EN
HUISHOUDELIJK REGLEMENT
DER
NIJMEEGSCHE SCHOOLVEREENIGING
Gevestigd aan de VAN DER BRUGGHENSTRAAT No. 5
TE NIJMEGEN.

Er moet toch iets vreemds aan de hand geweest zijn met het archief, want in hetzelfde jaarverslag van 30 november 1924 staat te lezen:

,,Het zou in dit bestek te ver voeren, om alle moeilijkheden naar voren te brengen en het zou ook geen opwekkend en juist beeld geven van den tegenwoordigen toestand. Genoeg lijkt het mij om te zeggen, dat het zeer veel moeite kostte om het archief van de vereeniging los te krijgen, waarin voor ondergetekenden nogal wat te pluizen viel en waarvan hij hoopt nu tot een resultaat te komen".

Nijmegen 4 Januari 1924.

Mejr.
[illegible]

Hoogachtend

Mej. M. Hoffel te Deventer.

Bijlage.

1. Het aantal leden [illegible]
2. bij de aanvraag om subsidie
3. Stichting der school

1. Onze school bestond reeds voor de wet 1920. Het was oorspronkelijk een particuliere school, die wel den naam van Christelijk droeg, maar dit niet was. [illegible]

Concept-brief van J. Marsman

Uit het jaarverslag van 1924-1925, gedateerd 5 november 1925:

„Nu noemde ik straks den financiëelen toestand van dien aard, dat wij uit eigen middelen den waarborgsom konden vinden, mag hieruit niet worden afgeleid, dat deze al ineens geheel gezond is. Er wordt van onzen penningmeester zeer veel stuurmanskunst gevorderd om het schip der vereeniging veilig te loodsen". Met het oog op de financiële situatie, dringt de secretaris er bij de ouders van de leerlingen op aan ook lid van de vereniging te worden (ouders waren toentertijd niet automatisch lid), en „dat zij een nogal ruim gebruik maken van de vrijheid om zelf hunne contributie te bepalen".

In 1925 vond de splitsing plaats van de M.U.L.O.-school in een lagere school en een U.L.O.-school, zoals dat door Lager Onderwijswet van 1920 voorgeschreven was. Sedert 1925 heeft de N.S.V. een 7-jarig leerplan.

Uit hetzelfde jaarverslag, naar aanleiding van het vertrek van de onderwijzeres van de eerste klas, die in het huwelijk trad:

„Dat zij in haar huwelijk, waarin toch voor een overgroot deel onzer, althans der mannen, de bestemming der vrouw wordt gezien, datgene moge vinden wat haar het hoogste geluk kan geven".

In september 1926 bedraagt het leerlingen-aantal 290; er wordt al gesproken over uitbreiding van de schoolruimte. Financieel is de vereniging voorlopig weer uit de zorgen, onder meer doordat in het jaar 1926 een contributie-verhoging van 100% werd doorgevoerd. Voorzitter van de N.S.V. in de periode 1927-1936 was R. Boomsma, regimentscommandant te Nijmegen.

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de N.S.V. in 1926 schreef secretaris Berkhout de volgende vermanende woorden:

„Wanneer men een hoogtepunt heeft bereikt, ziet men voor het algemeen daarop met eenigen voldoening terug, doch dan is men juist op een gevaarlijke plaats gekomen, daar men dan onwillekeurig geneigd is, op de behaalde lauweren te blijven rusten. En rüsten is stilstaan, terwijl stilstand achteruitgang beteekent. Het is möeilijker op het hoogtepunt te blijven dan er te komen, en daarom meen ik u allen te moeten toeroepen, weest nu niet tevreden met de behaalde resultaten, doch zoekt andere idealen te bereiken, daar dit de geest scherp en strijdlustig houdt, wat alleen tot heil onzer vereeniging kan zijn".

In september 1927 krijgt de N.S.V. tijdelijke ruimte in het openbaar schoolgebouw van de Van Nispenstraat. De heer Marsman wordt als schoolhoofd opgevolgd door de heer van Ginkel.

Het Bestuur stelt maar aanleiding van het Besluit der ledenvergadering van 7 November 1927 voor,de tegenwoordige redactie van art.13 van het Huishoudelijk Reglement te doen vervallen en dit te lezen als volgt:

Het lidmaatschap is voor alle leden verplichtend.De contributie wordt vastgesteld naar het zuiver inkomen op de volgende schaal:

	Zuiver inkomen:	Contributie:
beneden	f.1500.-	f.2.-
"	f.2000.-	f.3.-
"	f.2500.-	f.4.-
"	f.3000.-	f.5.-
"	f.4000.-	f.7.50.-
"	f.5000.-	f.10.-
"	f.6000.-	f.15.-
"	f.7000.-	f.20.-
"	f.8000ø-	f.25.-
"	f.9000.-	f.30.-
"	f.10000.-	f.35.-
Verder		f.40.-

In 1927 is er een conflict met de vereniging „Volksonderwijs" te Amsterdam, die in Nijmegen een voorlopig bestuur had ingesteld waarmee de N.S.V. fusie-besprekingen was begonnen. Tot verbazing van het voorlopig bestuur van „Volksonderwijs"en van het N.S.V.-bestuur verklaarde een vertegenwoordiger van het hoofdbestuur uit Amsterdam tijdens een openbare spreekbeurt in Nijmegen op 8 november 1927, dat de fusie niet doorging en dat „Volksonderwijs" een afzonderlijke neutraal bijzondere school zou oprichten. De volgende argumenten hebben geleid tot het mislukken van de fusie, waarbij ook de vereniging „De Leerschool" betrokken was:

1. De N.S.V. werd voor de gelijkstelling van het onderwijs (1920) bezocht door kinderen van de elite, die op andere scholen niet mee konden.
2. De N.S.V. leidt in 6 jaar op in plaats van in 7, is een drilschool.
3. De N.S.V. geeft te veel huiswerk.
4. De school der N.S.V. is een standenschool

Tegen deze stellingen van het schoolbestuur van „Volksonderwijs" heeft het N.S.V.-bestuur in een brief van 16 kantjes geprotesteerd, wijzende op de jammerlijke versnippering van het niet-confessioneel onderwijs in Nijmegen. De reactie uit Amsterdam was kort en zakelijk (zie beide volgende brieven).

Het Bestuur stelt maar aanleiding van het Besluit der ledenvergadering van 7 November 1927 voor,de tegenwoordige redactie van art.13 van het Huishoudelijk Reglement te doen vervallen en dit te lezen als volgt:

Het lidmaatschap is voor alle leden verplichtend.De contributie wordt vastgesteld naar het zuiver inkomen op de volgende schaal:

	Zuiver inkomen:	Contributie:
beneden	f.1500.-	f.2.-
"	f.2000.-	f.3.-
"	f.2500.-	f.4.-
"	f.3000.-	f.5.-
"	f.4000.-	f.7.50.-
"	f.5000.-	f.10.-
"	f.6000.-	f.15.-
"	f.7000.-	f.20.-
"	f.8000ø-	f.25.-
"	f.9000.-	f.30.-
"	f.10000.-	f.35.-
Verder		f.40.-

In 1927 is er een conflict met de vereniging „Volksonderwijs" te Amsterdam, die in Nijmegen een voorlopig bestuur had ingesteld waarmee de N.S.V. fusie-besprekingen was begonnen. Tot verbazing van het voorlopig bestuur van „Volksonderwijs"en van het N.S.V.-bestuur verklaarde een vertegenwoordiger van het hoofdbestuur uit Amsterdam tijdens een openbare spreekbeurt in Nijmegen op 8 november 1927, dat de fusie niet doorging en dat „Volksonderwijs" een afzonderlijke neutraal bijzondere school zou oprichten. De volgende argumenten hebben geleid tot het mislukken van de fusie, waarbij ook de vereniging „De Leerschool" betrokken was:

1. De N.S.V. werd voor de gelijkstelling van het onderwijs (1920) bezocht door kinderen van de elite, die op andere scholen niet mee konden.
2. De N.S.V. leidt in 6 jaar op in plaats van in 7, is een drilschool.
3. De N.S.V. geeft te veel huiswerk.
4. De school der N.S.V. is een standenschool

Tegen deze stellingen van het schoolbestuur van „Volksonderwijs" heeft het N.S.V.-bestuur in een brief van 16 kantjes geprotesteerd, wijzende op de jammerlijke versnippering van het niet-confessioneel onderwijs in Nijmegen. De reactie uit Amsterdam was kort en zakelijk (zie beide volgende brieven).

23

„VOLKSONDERWIJS".
HOOFDBESTUUR.

AMSTERDAM (POST) 21 November 1927
ALEXANDER BOERSSTRAAT 15. POSTGIRO 35054.
TELEFOON 20500.

N 23/24

Aan het Bestuur van de Nijmeegsche Schoolverg.
NYMEGEN.

Mijne Heren,

Met grote belangstelling las ik Uw uitvoerig inlichtend schrijven,waarvoor ik U dankzeg.

Het zal U duidelik zijn,dat ik over al deze zaken even preadvies wens in te winnen bij hen,die de plaatselike toestanden te Uwent beter kennen dan ik;echter hoop ik nog op de zaak terug te komen.

Inmiddels

met de meeste hoogachting

Alg.Sekretaris.

„VOLKSONDERWIJS".
HOOFDBESTUUR.

AMSTERDAM (POST) 7 Januari 1928
ALEXANDER BOERSSTRAAT 15. POSTGIRO 35054.
TELEFOON 20500.

N 23/30

Aan het Bestuur van de Nijmeegsche Schoolverg.
NYMEGEN.

Mijne Heren.

In vervolg op mijn schrijven van 21 November j.l. (No N23/24) heb ik de eer U mede te delen,dat het door mij gepleegde overleg mij geen aanleiding geeft op Uw uitvoerig schrijven van 17 November nader in te gaan.

Inmiddels

met de meeste hoogachting

Alg.Sekretaris.

In september 1928 worden er plannen gesmeed voor een nieuw schoolgebouw. Een door de gemeente aangeboden gebouw in de Stieltjesstraat wordt geweigerd.

Zich beklagende voor de geringe opkomst tijdens de algemene ledenvergadering van 24 november 1929, zegt de voorzitter dat er meer mensen zouden zijn, „indien immers de vaders onder ons de goede gewoonte trouw blijven om ook de moeders hunner kinderen mede te nemen".

Aanvankelijk had het bestuur voor de geplande nieuwbouw het oog laten vallen op een terrein op de hoek van het Sumatraplein-Groesbeekseweg, aan een aldaar geprojecteerde straat. Daar zag men van af, en nam genoegen met een door het gemeentebestuur aangeboden terrein aan de Driehuizerweg.

2e klas L.O. v.d. Brugghenstraat van juffrouw Klein-Lankhorst, ± 1930.

Jaarverslag 1929-1930:

„Het is een verblijdend teeken, dat onze school steeds tegen de verdrukking in, is blijven groeien en bloeien. Dat dit te danken is aan het personeel en zijn hoofd, behoeft feitelijk niet afzonderlijk te worden vermeld, daar dit een algemeen bekend feit is".

Hetzelfde jaarverslag:

„Laten wij allen blijven werken voor de instandhouding en uitbreiding van dit neutrale onderwijs. Laten wij er gezamenlijk voor waken, dat nog niet meer vereenigingen met gelijk doel in het leven worden geroepen. Neutraal omvat alles, dus is er plaats voor allen en daarom „één vereeniging voor neutraal bijzonder onderwijs" in deze gemeente en dat moet als oudste de N.S.V. zijn".

IK HEB ZE GEKEND . . . .

Ik heb ze gekend: De idealisten, die in de strijd met het openbaar en het sectarisch bijzonder onderwijs het vaandel van het neutraal onderwijs fanatiek hoog hielden.
Ik heb ze gekend: Schoolbestuursleden, dit 's winters bij nacht en ontij de school in gingen om de grote kolomkachels op te poken, opdat de kinderen een warm schoollokaal konden binnentreden. Bestuursleden, die al hun vrije tijd gaven tot heil van „hun" schoolvereniging. Ze waren niet vrij te pleiten van enig chauvinisme. Alles deden ze om met de beschikbare middelen de leerkrachten het materiaal te verschaffen en hen aldus in staat te stellen de bond van neutrale scholen tot een groep van pioniers, van avant gardisten te maken.
Ik heb ze gekend: De hoofden die het tot onderwijsinspecteurs brachten. Veel van de schoolboekjes in die tijd droegen hun naam.
Ik heb ze gekend: Leerkrachten, die later als schoolhoofd leiding gaven in ons onderwijs. Leerkrachten, die niet schroomden al hun vrije tijd te besteden aan het vervaardigen van leermiddelen in een tijd waarin zuinigheid een deugd en een noodzaak was. Die zuinigheid was geboden, omdat het gebruik van eersteklas methoden toen peperduur was. Toentertijd werden de potloden gehalveerd; tegen inlevering van een gebruikt stompje werd dit vervangen door een nieuw (half) potlood. De juf of de meester kreeg eens per maand evenveel kroontjespennen uitgereikt als het aantal leerlingen uit haar of zijn klas. Zes en twintig uren werd er les gegeven. Vrije uren waren zeldzaam. Het was toen vanzelfsprekend dat personeelsvergaderingen buiten die uren vielen.
Ik heb ze gekend: De mensen, die maandenlang tevoren zich inspanden om de jaarlijkse meerdaagse congressen tot een daverend succes te maken. Ook in Nijmegen gebeurde dat. Zulke congressen, in de vakantie gehouden, betekenden telkenmale een verkwikking en echt een bezieling voor het werk in en om de school.
Ik heb ze gekend: De sprekers daar, die op hoog geestelijk niveau richting en motivatie gaven aan ons onderwijs.
Ik heb ze gekend: De tijd, waarin de crisis in de dertiger jaren hoogtij vierde. De tijd van „de kale schoolmeester". Een „kwekeling met akte" met een eigen klas en volledige dagtaak „verdiende" toen 10 tot 20 gulden per maand en was desondanks blij dat hij werk had. Ik heb ze gekend . . . .

H. Wargerink,
Oud-schoolhoofd N.S.V. I

1930

Salarissen

Uitbetaald

	Wedde	af: Pensioen	Blijft	Kindertoel.	Uit te betalen
Januari	229.17	19.48	209.69	6.87	216 56
Febr	229.17	19.48	209.69	6.88	216 57
Mrt	229.16	19.48	209.68	6.87	216 55
April	229.17	19.48	209.69	6.88	216 57
Mei	229.17	19.48	209.69	6.87	216 56
Juni	229.16	19.48	209.68	6.88	216 56
Juli	229.16	19.48	209.68	6.87	216 55
Aug	229.17	19.48	209.69	6.88	216 57
Sept	229.17	19.48	209.69	6.87	216 56
Oct	229.16	19.48	209.68	6.88	216 56
Nov	229.17	19.48	209.69	6.87	216 56
Dec	229.17	19.47	209.70	6.88	216 58
f	2750.-	233.75	2516.25	82.50	f 2598 75
			Suppl.	0.50	0 50
					f 2599 25

Het salaris van een onderwijzer . . . . .

1930

Salarissen.

H. Wargerink.

Januari	f	30.-
Februari		30.-
Maart		30.-
April		10.-
Mei		10.-

. . . . . en het salaris van een kwekeling met akte.

Op 15 oktober 1930 vond de aanbesteding plaats van het nieuwe schoolgebouw aan de Driehuizerweg, en dit werd gegund voor de som van f 82.935,— aan de firma Gebr. Kellendonk te Wijchen. Het bestuurslid F. J. de Rooy oefende als bouwkundige dagelijks controle uit op de voortgang van het werk.

1931 - 1955: DRIEHUIZERWEG 45

Toen de Nijmeegse Schoolvereniging in 1931 vijfentwintig jaar bestond, verhuisde de school van de Van der Brugghenstraat 5 naar het prachtige, ruime gebouw aan de Driehuizerweg 45. Het gebouw, waar nu de O.L.A.N. in gehuisvest is, zou in de loop der jaren eerst te klein, en toen te groot blijken te zijn voor de N.S.V.

Uit het jaarverslag 1931-1932, gedateerd 28 november 1932:

„Een belangrijke gebeurtenis in het bestaan der Nijmeegsche Schoolvereniging was dit jaar, dat de vergadering van den Bond van Neutrale Scholen in Nijmegen is gehouden, waarbij onze vereeniging als gastvrouw optrad. Dit was voor haar een moeilijke taak, daar het vorige jaar deze vergadering te Eindhoven op de Philipsschool was gehouden en daarvoor te Bloemendaal bij de Bloemendaalsche Schoolvereniging. Het is duidelijk dat deze kapitaalkrachtige vereenigingen als gastvrouwen moeilijke concurrenten waren, doch dank zij ons nieuw gebouw en het mooie oude Nijmegen met zijn omgeving is alles schitterend verloopen".

Nr 93 POSTGIRO BIJ
Postrekening nr 650 95
Bond v. Sch. v. Neutr. Bijz. Onderwijs
te ~~Utrecht~~ A'dam
Kennisgeving van bijschrijving van:
163 Gld 15 Ct
op prk. nr 59839
Onkosten Schooldag 1932.

Nr 5 POSTGIRO 10 BIJ
Postrekening nr 1792 83
J. G. A. Kiel, Onderwijzeres, Mesdagstr. 49
te Nijmegen
Kennisgeving van bijschrijving van:
4 Gld 85 Ct
op prk. nr 59839
Beschikbaar voor mededeelingen
schooldag Nijmegen

Lied van de Nijmeegsche Schoolvereeniging.

(M.U.L.O.)

Woorden van G. W. LOVENDAAL. Muziek van FRITS JAKMA.

1.

Pieker je op een duistre som
Der geliefde algebra,
Of der schoone physica —
Dan loopt vaak je kop wel om.
Als 't dan buiten heerlijk is,
't Ruischend woud je noodt met drang,
Met zijn schalkschen merelzang,
Voel je pijnlijk dat gemis.
Maar dan denk je aan je eer;
Neemt je boek en piekert weer.
En verdwenen is de pijn:
Je wilt toch niet de minste zijn! } bis.

2.

d'Een raakt met den „kikker" vast;
Deez' met „Verbes irréguliers".
„Dritte und vierte fall", o wee!
Die heeft met de globe last.
Als 't dan buiten heerlijk is,
En de spiegelgladde baan
Noodt, je beenen uit te slaan,
Voel je pijnlijk dat gemis.
Maar dan denk je allemaal:
Straks wacht ons de examenzaal.
En verdwenen is de pijn:
Je wilt toch niet de minste zijn!

3.

Ja, wij zitten wel is waar
Aan ons huiswerk, 's avonds laat,
Als een ander wandelen gaat,
Met de handen in het haar.
Waartoe ook? d'een wil naar d'Oost,
't Zeegat uit, of naar de West;
Die wordt klerk — da's almaal best,
Elk mag worden, wat hij koos.
Maar d'errinn'ring onzer jeugd,
Aan de school, haar leed en vreugd,
Dragen we in ons harte mee.
Met . . . het lied van d' N.S.V.

Uit het programmaboekje „Elfden Schooldag", 1932.

Van het begin af werd al gevreesd dat de nieuwe school door zijn „ietwat uitmiddelpuntige" ligging leerlingen zou gaan verliezen, vooral in de eerste en tweede klas.

De secretaris in poëtische stemming (jaarverslag 1931-1932):

„Zooals een stroomende rivier nimmer tot rust komt en daardoor zijn bedding verdiept en verruimt, zo moet ook het actieve leven in onze organisatie nimmer tot rust komen".

No. 44/53/32

(Afd. A. Z. en O.).

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente NIJMEGEN verklaren,

dat Jacob Willem Herman WILLEMSEN, benoemd tot

tijdelijk onderwijzer aan de bijzondere lagere

school Driehuizerweg No.45, alhier,

aan hen heeft overgelegd de stukken, bedoeld in artikel 107,

sub c. der wet op het Lager Onderwijs, welke stukken door hen

zijn gezien en in orde bevonden.

akte van bekwaamheid als onderwijzer.

bewijs van goed zedelijk gedrag.

NIJMEGEN, 21 November 1932.

[Bu]rgemeester en Wethouders voornoemd,

Leges ƒ 0,50. NIJMEGEN LEGES 0.50

De Secretaris,

Aan

den Heer J.W.H. Willemsen,

Verklaring van goed gedrag

Advertentie uit het programmaboekje van de Bondsdag 1932

De eerste vrouwelijke leerkracht aan de U.L.O. was mejuffrouw J. E. Jansen uit Assen. Zij kwam in dienst in 1933. Zij had ernstige orde-problemen met vooral de jongens.

In het jaar 1933-1934 begon het leerlingen-aantal terug te lopen: voor de L.S. liep het aantal terug van 251 tot 240 en voor de U.L.O. van 152 naar 129. Het ledental is gedaald tot 270. Wat is de oorzaak hiervan? Het bestuur geeft de volgende verklaring:

„Het Bestuur noch de directeur kan deze (oorzaak) vinden bij de N.S.V. De oorzaken schijnen meerdere te zijn en in den oorsprong gezocht te moeten worden in de malaise, daar er ouders zijn, die de toch niet hooge contributie der N.S.V. terzijde moeten stellen en naar de Openbare L.S. en U.L.O. gaan, terwijl enkele anderen naar de R.K. bijzondere school gingen" (jaarverslag 1933-1934).

Wij bevinden ons nu midden in de crisistijd. De toon van de jaarverslagen wordt somberder. De nieuwe secretaris maakt net als zijn voorganger, van iedere gelegenheid gebruik om de leden aan te sporen te midden van de malaise en de concurrentie de N.S.V. trouw te blijven en voor de school („één der beste in onze stad") reclame te maken.

DE SALARISVERLAGING 1934.

De Minister heeft bij circulaire van 22 December 1933, No. 17221 III, afd. L. O. F., het volgende aan de besturen medegedeeld:

„Hiermede breng ik onder Uw aandacht, dat de Regeering besloten heeft met ingang van 1 Januari 1934 een nieuwe bezoldigingsregeling in werking te laten treden.

Besloten is de navolgende maatregelen te treffen:

1º. De bestaande crisiskorting vervalt en wordt vervangen door een blijvende salarisverlaging van 10 %. De wedden of jaarwedden, de periodieke verhoogingen, andere verhoogingen van jaarwedde (b.v. die wegens het bezit van wettelijke bevoegdheden), de huwelijks- en garantie-toelage en evenzoo de jeugdaftrek behooren dus met 10 % te worden verminderd.

2º. De voor de toekenning van de huwelijkstoelage vastgestelde grens ad f 2000.—, gerekend naar een gemeente, gerangschikt in de eerste klasse, wordt f 1800.—.

Het is die jaren ook al erg moeilijk nieuwe bestuursleden te vinden. Berkhout, die zich bij gebrek aan een opvolger, gedwongen voelt als secretaris aan te blijven, roept de leden op zich beschikbaar te stellen voor een bestuursfunctie:

„Leden, het wordt tijd, de oudere krachten te vervangen door nieuwe met sterke karakters. Laat het Bestuur niet tevergeefs een beroep op u doen. Komt, knijp een behoorlijk stukje van uw vrije tijd af voor uwe zoo mooie vereeniging, welke thans is gelijk een mooie, gezonde, blozende vrouw in de volle kracht en schoonheid van haar leven" (jaarverslag 1935-1936).

CHEF
VAN HET HOSPITAAL
DER
KOLONIALE RESERVE

NIJMEGEN, den 20/9 1935

De ondergeteekende N.K.A. J. Schulte arts verklaart geneeskundig te hebben onderzocht den heer C. Hoek, onderwijzer aan de Nijmeegsche Schoolvereeniging. dat de heer ook niet lijdende aan eenerlei ziekte, waarbij in het bijzonder kan worden verklaard dat er tuberculeuse infectie niet aanwezig is

Nijmegen 20 Sept 1935.

T.B.C.-verklaring

Deze jaren worden gekenmerkt door steeds groter wordende problemen om het schip drijvende te houden. Het leerlingenaantal daalt langzaam verder: in 1937 is het 368 (250 L.S. en 118 U.L.O.). Commentaar in het jaarverslag:

„Dit cijfer is niet bevredigend, daar door dezen teruggang èèn leerkracht op wachtgeld moet worden gesteld". En ook de aansporing: „Laat het ieder jaar sterker klinken onder de ouders der leerlingen: „De N.S.V. is de beste school van Nijmegen!" Dan komen de leerlingen vanzelf".

Verslag over het schooljaar 1937 - 1938 der
Nijmeegsche Schoolvereeniging
Driehuizerweg 45
Nijmegen

Dit jaarverslag is samengesteld om overeenkomstig art. 15 der statuten, de leden een overzicht te verstrekken over de gebeurtenissen tijdens het schooljaar 1937 - '38, opdat zij een indruk krijgen van de algemeene stand van onze Nijmeegsche Schoolvereeniging.

Het bestuur hetwelk aan het begin van dit schooljaar uit 5 leden bestond, werd door de verkiezing op de algemeene vergadering van 15 December 1937 uitgebreid met twee leden. De verdeeling der bestuursfuncties geschiedde als volgt:

Voorzitter	de Hr. R.Verdam.
2e "	de Hr. Ir.B.W.J.Tinbergen
Secretaris	de Hr. Ir.A.L.Gerretsen
2e "	de Hr. W.Berkhout
Penningmeester	de Hr. G.Burki
2e "	Mevr. C.H.de Liefde van Zaanen
Commissaris	de Hr. F.J.de Rooy

De werkzaamheden van het bestuur omvatten de afdoening van de algemeene zaken, waarbij het werd bijgestaan door den directeur van onze scholen, den Heer J.G.van Ginkel, die deelneemt aan elke bestuursvergadering.

Er zijn slechts enkele gebeurtenissen, die buiten de normale vallen en speciaal vermelding behoeven.

In de eerste plaats is wel te noemen de benoeming tot eerelid van onzen oud-voorzitter, den Heer R.Boomsma,

Jaarverslag 1937-1938, pag. 1

De oorlog kondigt zich in 1939 aan met de overplaatsing van militairen met hun gezinnen zodat een aantal leerlingen de school moest verlaten. Bovendien moest van Ginkel in dienst in verband met de mobilisatie van het Nederlandse leger. Kort voor zijn tijdelijk vertrek was overigens geregeld dat J. Span tot hoofd zou worden benoemd van de lagere school, en Van Ginkel directeur werd van alleen de U.L.O. (voordien was hij directeur van beide scholen).

De daling van het aantal leerlingen en van het ledental wordt, behalve aan de „uitmiddelpuntige ligging" van de school, toegeschreven aan de overplaatsing van verschillende ambtenaren N.S. en van militairen.

In het jaarverslag van het eerste oorlogsjaar 1939-1940 schreef de secretaris, Ir. A. L. Gerretsen:

„Sinds de oprichting van onze vereeniging zijn vele jaarverslagen uitgebracht, doch geen enkel over een jaar zoo schokkend als dit", en „Wij zullen hopen, dat het ons gegeven is deze vereeniging, die thans ruim 34 jaar bestaat, in stand te houden tot welzijn van de opvoeding van onze jeugd, die de toekomst van ons vaderland zal uitmaken".

Uit het jaarverslag 1941-1942:

„Het groote probleem in dit jaar is geweest, de brandstofvoorziening; door een fout in de inhoudsbepaling van de school werd een te klein rantsoen verstrekt, de strenge winter maakte de toestand nog ongunstiger, zoodat de school geruimen tijd moest worden gesloten".

Uitnoodiging

tot het bijwonen van de ALGEMEENE LEDENVERGADERING, te houden op ZATERDAG 27 MAART a.s., des middags 3 uur in het gymnastieklokaal van het schoolgebouw Driehuizerweg 45.

Vanaf twee uur is de gelegenheid opengesteld te spreken met de leerkrachten.

DE AGENDA luidt:

1. Opening door den voorzitter.
2. Notulen van de vorige algemeene ledenvergadering.
3. Jaarverslag van den secretaris.
4. Jaarverslag van den penningmeester.
5. Verslag van de Kascommissie.
6. Vaststelling begrooting 1942-1943.
   (Het financieel verslag en de begrooting liggen gedurende een uur voor de aanvang der vergadering ter inzage in de bestuurskamer).
7. Benoeming Kascommissie.
8. Verkiezing van 5 bestuursleden, n.l.:

3 wegens het periodiek aftreden van de Heeren G. BURKI, F. J. DE ROOIJ en Ir. J. G. L. RIJSDIJK.
Deze aftredende leden worden opnieuw candidaat gesteld;

2 wegens uitbreiding van het bestuur met twee leden, waarvoor het bestuur candidaat stelt de Heeren J. LOK en F. H. THEIJSE.

Overeenkomstig art. 14 van het H.R. wordt opgave van candidaten, te stellen door leden (voorgesteld door minstens 5 leden), uiterlijk 25 Maart a.s. bij den secretaris verwacht.

9. Verslag van den directeur over de toestand van het onderwijs aan de scholen gedurende het afgeloopen jaar.
10. Rondvraag.
11. Sluiting.

NIJMEGEN, 20-3-'43. HET BESTUUR DER N.S.V.

Ledenvergadering op zaterdagmiddag in oorlogstijd

Uit het jaarverslag 1942-1943:

„Van de zijde der gemeente zijn in de loop van de groote vacantie pogingen gedaan te komen tot het invoeren van verplicht schoolzwemmen (.....). Het bestuur heeft echter gemeend, gezien de in deze tijd bekende schaarschte aan zeep en schoonmaakmateriaal en bovendien op grond van een sterk overbelast Sportfondsenbad, niet aan deze plannen te moeten meewerken".

Het schoolgebouw aan de Driehuizerweg is in het laatste oorlogsjaar door bominslag ernstig beschadigd, en heeft ook daarna veel te lijden gehad door de inkwartiering van de geallieerden. Leden van de vereniging stelden kamers en andere ruimten beschikbaar waar aan kleine groepen leerlingen les kon worden gegeven. In augustus 1945 kwam het gebouw weer vrij. Er is voor ƒ 44.000,— aan gerepareerd.

MEDEDELINGEN
VAN DE
NIJMEEGSE SCHOOLVERENIGING

December 1949

Uitgave van de Nijmeegse Schoolvereniging
Driehuizerweg 45

Telefoon 22459 Nijmegen

De Nijmeegse Schoolvereniging heeft Neutraal Bijzondere Scholen voor jongens en meisjes voor:

L. O.
Opleiding voor alle inrichtingen van Voortgezet Onderwijs
Cursus Frans naast 5e en 6e klasse

(M.)U.L.O.
Opleiding in alle vakken voor de MULO-Diploma's A en B, voor H.T.S., Zeevaartschool, e.d.

Hoofd der School:
Joh. Span, Postweg 28

Waarnemend Hoofd der School:
C. J. Kasteel, Holbeinstraat 9

De Hoofden der Scholen geven gaarne alle gewenste inlichtingen. Zij zijn te spreken aan het Schoolgebouw: Donderdags van 4 tot 5 uur en verder thuis na overleg.

Inhoud:

1. Agenda Algemene Ledenvergadering
2. In Memoriam Johan ... [illegible]
3. Kinderlectuur
4. Fouten, die anderen maken
5. Biologie.

FOUTEN, DIE OUDERS MAKEN

Wellicht is het nuttig, om enige fouten, die ouders maken, en die in direct verband staan met de school, onder Uw aandacht te brengen.

Een kind in een der lagere klassen is door ziekte of andere oorzaken achter gekomen. Komt het kind weer op school, dan moet er natuurlijk wat extra werk gemaakt worden, om weer bij te komen. Maar wat ziet men dan vaak gebeuren? Als 't kind uit school komt, wordt 't direct aan 't werk gezet; eerst moet 't een flink stuk taal maken, dan wat sommen, en dan nog eens wat extra schrijven, alles op één avond. Dit is natuurlijk een geheel verkeerde manier. Een kind, dat vijf uur op school heeft gezeten, heeft behoefte aan ontspanning en frisse lucht. Laat het eerst wat spelen, en dan een kwartiertje werken, dat is genoeg en u verkrijgt veel betere resultaten. Om 't schrijven netter te maken, kunt U veel beter vijf regels laten schrijven, dan een hele bladzij. Maar stel dan Uw eisen hoog en onderwerp als 't ware iedere letter aan critiek.

Maak U vooral niet angstig, dat Uw kind zoveel achter komt. Een goedwillende leerling met een behoorlijk verstand haalt z'n schade spoedig in. U moet niet vergeten, dat in de lagere klassen veel wordt gerepeteerd, zodat 't opschieten niet al te vlug gaat. Wat schoten we niet op, toen we in 't voorjaar van '45 de kinderen in kleine clubjes bij enkele ouders thuis een paar uur per week lesgaven! Natuurlijk moest er toen flink huiswerk gemaakt worden, doch binnen betrekkelijk korte tijd waren we waar we wezen moesten.

Dan gebeurt 't wel eens, dat een moeder op school komt met: "Ja, ziet U, ik heb maar één kind, en ik zal mijn uiterste best doen hem niet te verwennen. Hij kwam laatst met een scheur in z'n jas thuis, en nu heb ik zijn zwemkaart afgenomen, zodat hij een hele maand niet kan zwemmen! Ook dit is verkeerd. Een kind verwennen is niet goed, dat weten wij allemaal, maar hem te streng aanpakken, en hem bovendien nog de gelegenheid ontnemen, om zijn gezondheid sterker te maken, is zeer zeker af te keuren.

Er wordt zo dikwijls te veel "gepaedagoogd" Ziet toch eens wat door de vingers, en laat Uw kind wat vrij. Is die opvoeding niet de beste, waar zo weinig mogelijk wordt opgevoed, zodat het kind zich vrij kan ontplooien?

Dan nog dit. Een enkele maal komt 't voor, dat een leerling meent onrechtvaardig te zijn behandeld. De ouders geven hun kind gelijk en schrijven een boos en soms wel onbehoorlijk briefje. Dit moet U niet doen. Gaat naar de leerkracht toe en praat over het geval, dan bekijkt U de zaak van twee kanten en dan blijkt maar al te vaak, dat Uw kind ongelijk heeft. Op deze wijze kunt U heel wat narigheid voorkomen.

A. M. D.

Uit het jaarverslag 1949-1950:

„De N.S.V. — en dat mag nu hier wel eens worden gezegd — heeft een goede naam en blijft daardoor groeien, zoodat binnen afzienbaren tijd er een 12-klassige lagere school is en eveneens een dubbele U.L.O.".

Uit het jaarverslag van 1950-1951:

„Het was het Bestuur van de Leerschool dat thans inging op een suggestie, later herhaald, van ons Bestuur gedaan in 1929 om tot samenwerking te komen. Dit had tot gevolg dat het Bestuur een bijeenkomst wist te bewerken tusschen de Besturen van de Leerschool, het Nut van 't Algemeen, afd. Nijmegen en de N.S.V., welke op 10 april 1951 in ons schoolgebouw plaatsvond".

Dit was het begin van de Stichting Contact-Orgaan voor Neutraal Bijzonder Onderwijs te Nijmegen.

Het jaarverslag 1951-1952:

„Thans is er nog een die verdient hier te worden genoemd. Veelal worden de eenvoudigen over het hoofd gezien of vergeten, doch wanneer u dagelijks in de school rondziet en oplet zult u hem niet over het hoofd zien. Zijn visitekaartje is de aanblik van het gebouw en de meubelen. De heer B. verdient een pluim voor de wijze waarop hij zijn taak als concierge verricht".

Uit hetzelfde jaarverslag:

„Het Bestuur besloot dit jaar op voorstel van het hoofd der L.S. het onderwijs per radio op het leerplan te plaatsen en schafte daarvoor het benodigde toestel aan".

IK HERINNER MIJ . . . .

Ja, wat herinner ik mij van vier jaar (M.)U.L.O. die ik in het begin van de jaren vijftig op de N.S.V. heb doorgemaakt? Allereerst dat vrij kort nadat ik op school was gekomen, dhr. Marsman, hoofd M.U.L.O. overleed en dat de gehele school achter de baar aan hem begeleidde naar zijn laatste rustplaats. Dat heeft een enorme indruk op mij gemaakt. Vervolgens dat het een erg fijn ruim, helder gebouw was. Hetgeen nog eens een extra accent kreeg toen enige tijd later op het gymnastieklokaal nog een lokaal en een prachtig amfitheatersgewijs natuurkundelokaal werden gebouwd.
Wat was Brunsting trots! Elke proef moèst nu slagen! Aan te weinig opstellingsruimte en voorzieningen zou het niet liggen! Maar met deze bouw was ook het grote handenarbeidlokaal boven de hoofdingang voor andere doeleinden vrijgekomen en daar werd vanaf dat moment gretig gebruik van gemaakt.
Het waren de jaren waarin elke school van het voortgezet onderwijs „avondjes" en „fancy fairs" organiseerde. Deze „avondjes" bestonden meestal uit toneel en dansen. De kleine zaal van de „Vereniging" was destijds zo'n ruimte waarvan door scholen veel gebruik werd gemaakt. Ook de N.S.V. deed hieraan mee en onder de bezielende leiding van regisseur, coördinator, verantwoordelijk persoon dhr. Kasteel werd ter voorbereiding hiervan 's avonds gerepeteerd in het handenarbeidlokaal. Ook speelde ik in een schoolorkestje dat deze ruimte gebruikte voor zijn repetities. Tevens herinner ik mij in deze ruimte sinterklaas-avondjes en filmvoorstellingen o.a. een film die destijds veel indruk op me maakte n.l. „Het leven van Florence Nightingale". Hier had ook een jaar een leerlingendamclub onder toezicht van de heer Stelma de wekelijkse speelavond. Trouwens herinnert u zich ook nog de gymnastieklessen van dhr. Sikkema? Als ik daar nog aan terug denk! Grandioos waren altijd die laatste 10 minuten, wanneer er zogenaamd handbal gespeeld werd. Wij noemden het altijd „rauzen". Wat daar allemaal bij gebeurde! Maar als je er goed in was had je wel een acht op je rapport voor gym. En dan de prachtige verhalen over de polder met zijn „slootjes", waarin en waarop de heer Betlem zijn jongensjaren beleefde! Deze verhalen werden meestal verteld in de laatste les voor een vakantieperiode. En de voetbalwedstrijden op het Quick-terrein, toen nog aan de Hazenkampseweg, waarbij de leerlingen tegen de leerkrachten speelden.
Ja, en dan nog de „pruum" oftewel de heer Gerritsma die steeds inviel als er een leerkracht ziek was. Ik kreeg altijd de indruk dat hij „de moeder van altijddurende bijstand" was, want die man is na zijn pensionering volgens mij nog heel wat op school geweest!
En de heer Buys niet te vergeten, die adverteerde met zijn conversatieles aan huis. Prompt werd hierover een liedje gemaakt en hij hoorde het bij nacht en ontij.
Ach, dit zijn enige herinneringen van dertig jaar terug. Het was een leuke tijd, maar dat realiseer je je pas achteraf! Maar op de 31ste zullen velen op hun periode terugblikken, zoals ik hierboven even over de mijne deed, en dat is zeker ook de bedoeling van deze dag!

A. F. Eelants

Uit het jaarverslag van 1952-1953:

„Daar het voor de ouders dikwijls moeilijk is, mede in verband met de dikte van de huishoudportemonnaie, om te bepalen in welke richting zij hun kind verder willen laten gaan, besloot het Bestuur te trachten door deskundige voorlichting te verstrekken in de „Mededelingen" de ouders op deze weg tegemoet te moeten komen".

In hetzelfde jaarverslag wordt van het pas opgerichte Contact-Orgaan gezegd dat het nu het voordeel geeft dat:

„de belangen van het Neutraal Bijzonder Onderwijs krachtiger kunnen worden behartigd, en b.v. dat in het vorige jaar ons surplus aan leerlingen kon worden ondergebracht bij de Leerschool en het Nut, waar tegenover stond dat een behoorlijk aantal leerlingen van die scholen op onze U.L.O. konden worden geplaatst".

Het ging de N.S.V. in het begin van de jaren vijftig zo voor de wind dat besloten werd nog een school in Nijmegen te stichten, de toekomstige N.S.V. II. Het Bestuur zocht daarom een verantwoorde plaats waar met succes een nieuwe L.S. zou kunnen worden gebouwd en meent deze te hebben gevonden op een terrein gelegen tussen de Hazenkampseweg en de Vossenlaan. Hierdoor zou worden bereikt dat de kinderen wonende aan de westelijke kant van de spoorweg daar op de school van de Nijmeegse Schoolvereniging konden komen zonder dat zij juist op de spitsuren zeer gevaarlijke hoofdverkeerswegen zouden moeten passeren en bovendien veel korter bij school zijn, hetgeen vooral voor de jongere kinderen een niet te onderschatten voordeel zou opleveren". (jaarverslag 1953-1954).

GELDERS DAGBLAD

Plan Nijm. Schoolvereniging :

Zeer moderne school in het Hazenkampkwartier

Wellicht volgend jaar September in gebruik

Uit het jaarverslag 1953-1954:

„Van de zijde van het Protestants Christelijk Onderwijs bereikte het Bestuur een verzoek om te willen medewerken aan de oprichting van een Bijzondere School voor Voortgezet L.O. op een zoo klein mogelijke Christelijke grondslag". Het N.S.V.-Bestuur is op dit voorstel niet ingegaan.

Op 1 september 1955 startte N.S.V. II met 57 leerlingen in een dubbelwandig noodgebouwtje, voorzien van een oliestook-inrichting, op een terrein aan de Hazenkampseweg (Nimrodstraat). De school stond onder leiding van L. Bouwers, voorheen hoofd aan de Juliana van Stolbergschool te Rheden.

Uit het jaarverslag 1954-1955:

„Thans bestaat (. . . .) voor het Bestuur de grote moeilijkheid om voor de heer Bouwers een geschikte woning te vinden. Het is daarom dat ik hier op u allen een ernstig beroep doe, dat wanneer u enige kans op de mogelijkheid tot het verkrijgen van een woning bekend is (of wordt) dit aan het bestuur of de heer Bouwers onmiddellijk mede te delen".

DE NIJMEEGSE SCHOOLVERENIGING 75 JAAR
HERINNERINGEN VAN EEN OUD-SCHOOLHOOFD.

Van deze 75 jaar heeft ondergetekende van september 1955 tot juli 1974 meegemaakt. Het toenmalige bestuur hield blijkbaar van gezelligheid, want op een maandag in juni 1955 verscheen een vijf-man-sterke deputatie in de Juliana van Stolbergschool in Rheden op zoek naar een hoofd voor de nieuwe school in het Hazenkampkwartier. De volgende avond werd ondergetekende benoemd. De eerste schooldag begon in twee noodlokalen, geplaatst hoek Hazenkampseweg-Verlengde Nimrodstraat. De schoolmeubelen waren nog niet aanwezig, met veel mankracht werden lange, zeg maar café-tafels, en lange banken naar binnen gebracht. Toch kon voorzitter Ir. Rijswijk om 9 uur 57 leerlingen, het personeel en bijna alle ouders welkom heten. Na een pittige toespraak van de voorzitter kon het personeel t.w.: Mej. Munsterman en dhr. Bouwers om half tien met hun eerste lessen aan respectievelijk klassen 1 en 2, 3 en 4 beginnen.
Natuurlijk moest er een nieuw gebouw komen. Voor het ontwerpen hiervan werd architekt Oswald ingeschakeld. Aannemer, de firma Hendriks nam de bouw op zich. Op donderdag 23 juni 1956 werd om 9 uur de eerste spade in de grond gestoken. Naast het bestuur met verschillende echtgenoten waren daarbij het personeel en de leerlingen tegenwoordig, alsmede de architect, de aannemer, enige ouders en verschillende mensen van de bouw. Na een korte toespraak van het hoofd der school werd dit gebeuren verricht door een kleinzoon van bestuurslid dhr. de Rooy; t.w. Frits Buytendijk.
De bouw vorderde voorspoedig en op 31 maart 1957 werd onder flinke belangstelling het nieuwe schoolgebouw, helaas zonder handenarbeid en pergola door voorzitter Ir. Rijsdijk officieel geopend.
Het aantal leerlingen van de school nam in snel tempo toe. Vooral het schooljaar 1959-1960 kan als een zeer gunstig jaar worden aangemerkt. Het aantal leerlingen was dermate groot, dat klasse 6 (46 leerlingen) kon worden gesplitst en er toen al zeven leerkrachten aan de school werkzaam waren.

Naast de basisschool staat nu (1981) een prachtige kleuterschool. In het midden van de vijftiger jaren huisde mej. Brands met haar kleuters in de kantine op het oude N.E.C.-terrein 's zomers ging het wel maar 's winters!! 's morgens eerst de zaak luchten vanwege de rookwalm, dan kachel aanmaken, natte turf er omheen leggen om te drogen, dan les geven, elke avond alles opruimen opdat 's avonds de kantine weer gebruikt kon worden. De w.c.'s bevonden zich onder de N.E.C.-tribunes met hun blote bipsjes moesten de stakkertjes 's winters daar op sneeuw en ijspotten hun behoefte doen! . . . . .

Maar er kwam licht in de duisternis. Het bleek op een zeker moment dat voor objecten beneden een ton geen vergunning vereist werd. Toen bleek hoe vindingrijk en aktief het toenmalige bestuur ook was. Uit het bestuur werd fluks een commissie van drie (heren Heuseveldt, de Rooy en Burki) gevormd. Deze commissie wist de bouw te realiseren van wat nu het documentatie-centrum is en zo dus toch een handenarbeidlokaal voor de basisschool te krijgen. Echter, de basisschool greep er naast! Dhr. Burki was ras aan het rekenen en cijferen geslagen en kwam, vanzelf met instemming van het hele bestuur, tot de conclusie dat dit een prachtig gebouw was voor de kleuterschool. En zo trokken onder leiding van mej. Heuseveldt op 1 oktober 1958 de kleuters in een nieuw, gezellig, ruim gebouw.
En zo rolde het schoolleven van de N.S.V. genoeglijk verder. Genoeglijk? Ja! Schokkende gebeurtenissen deden zich niet voor. Een fijn bestuur, een prachtige verhouding met de ouders, een leuk en goed stel onderwijskrachten, puike leerlingen. Mijn liefje wat wil je nog meer!
Wel hadden zich in het begin van de zestiger jaren enige veranderingen in het bestuur voltrokken. Met de intrede van jongere bestuursleden deden ook andere inzichten op onderwijsgebied opgeld. Men vond, dat er eigenlijk niet genoeg van de school naar buiten trad, in den lande greep vernieuwing van onderwijs om zich heen, men vond dat de N.S.V. niet achter mocht blijven. Daarnaast kwamen er ook uit de monden van sommige ouders zuchten en kreten: meer kreativiteit, meer inspraak van de ouders, minder huiswerk enz.
Het bestuur heeft hierop ingespeeld. Op de buitengewone algemene ledenvergadering van 24 juni 1969 werd een voorlopige ouder-adviescommissie, bestaande uit 9 personen ingesteld. Men oriënteerde zich met deze commissie omtrent vernieuwing in enkele scholen, dhr. van Thiel hoofd ener school in Utrecht hield een lezing; men las en zag van de Elbertschool in Zwolle. En nog veel meer.
Uit deze innigere contacten tussen bestuur, personeel en ouders zijn tenslotte de oudercommissies voortgekomen.
Ondergetekende heeft het nog meegemaakt dat aan zijn school (N.V.S. II) als eerste oudercommissieleden werden gekozen: Mevr. v.d. Bosch-Schenkel, Mevr. Classen-Vroom, dhr. v.d. Heuvel, dhr. H. Kalf, en de hr. B. Scheepmaker.
Tot en met 9 september 1971 is ondergetekende in functie geweest. Met een hart vol weemoed, maar vooral ook dankbare herinneringen aan een fijn bestuur, hartelijke ouders, prachtig personeel, puike leerlingen moest hij om gezondheidsredenen vroegtijdig zijn werk staken.

L. Bouwers
eerste hoofd van N.S.V. II

1956 - 1981: NIEUWE SCHOLEN

De derde periode van vijfentwintig jaar in de geschiedenis van de Nijmeegse Schoolvereniging begint met de stichting van de NSV II op een terrein niet ver van de Lamastraat, waar de school nu staat. Het gebouw aan de Lamastraat werd op 31 maart 1957, 2½ jaar na het begin in de barakken op de hoek Nimrodstraat/Hazenkampseweg, officieel geopend.

De Nijmeegse Schoolvereniging nam bezit van nieuw gebouw

Druk bezochte receptie bij 50-jarig bestaan

De heer G. J. Kasteel overhandigt een elektrische klok aan de voorzitter van de N.S.V., ir. J. G. L. Rijsdijk.

schetste spreker de geschiedenis van de N.S.V. vanaf de oprichting in 1906 waarin tot uitdrukking kwam da...

Nijmeegs Dagblad, 1 april 1957

N.S.V. II, Lamastraat

Jaarverslag 1957-1958:

„De kleuterschool van de N.S.V. is nog een groot zorgenkind, al gaat het maar om kleuters. Deze is in 2 gedeelten gesplitst, t.w. een gedeelte op het Sumatraplein, ondergebracht in een lokaal van het Christelijk Militair Tehuis en het andere deel, de voormalige Montessori-kleuterschool, op verzoek van het toenmalige Bestuur overgenomen door de N.S.V., was ondergebracht in het clubhuis van de Sportclub N.E.C. waar voor kleuters een erbarmelijke toestand heerste".

In 1958, zoals L. Bouwers hierboven schrijft, werden de kleuters ondergebracht in een nieuw gebouw, dat nu het Documentatie Centrum van N.S.V. II heet. De N.S.V. huurde het gebouw van de voor dat doel opgerichte Stichting tot Bevordering van Neutraal Bijzondere Belangen, waarvan bekenden als F. J. de Rooy, G. Burki en J. W. Kuiper het bestuur vormden.

2e klas N.S.V. II 1958

In 1959/1960 verlieten Burki, de Rooy en Berkhout het bestuur, nadat zij alle drie meer dan 35 jaar bestuurslid waren geweest. J. H. Bos treedt op 26 november 1959 toe tot het N.S.V.-Bestuur.

Uit de notulen van de bestuursvergadering van 20 maart 1962:

„De gemeente vraagt in een schrijven de mening van het Bestuur over het al of niet invoeren van de vijfdaagse schoolweek. Het komt het Bestuur en de schoolhoofden niet wenselijk voor hiertoe nu over te gaan".

In de loop van het jaar 1962-1963 werd de vijfdaagse week toch een feit, voorlopig echter alleen in de periode na Pasen, en nog niet voor de U.L.O.-school.

Notulen bestuursvergadering 17 april 1962:

„ De gemeente zond een verzoek tot het vernemen van het standpunt van ons Bestuur over de verstrekking van schoolmelk. Aan de gemeente zal worden bericht dat op grond van medisch advies verstrekking van schoolmelk nog niet noodzakelijk wordt geacht".

In 1962 is de kleuterschool van de N.S.V. in het Protestants Militair Tehuis aan het Sumatraplein opgeheven, en is samen met het Nut een nieuwe kleuterschool gestart.

uitgaven '63/'64:

schoonhouden gebouwen	ƒ 10.000
verlichting en verwarming	ƒ 15.000
onderhoud gebouwen	ƒ 5.000
d.w.z. schilderwerk Driehuizerweg	
reparatie markiezen "	ƒ 7.400
linoleum in 4 klassen U.L.O.	ƒ 13.300
dagelijks onderhoud	ƒ 5.000
telefoon, sollicitantenkosten	ƒ 1.500
diversen art. 101	ƒ 2.500
aflossing lening	ƒ 2.000
boventallige leerkrachten	ƒ 15.000
recreatieve doeleinden	ƒ 5.000
verenigingskosten	ƒ 2.000
inrichting hoofdenkamer	ƒ 3.000
leermiddelen	
ƒ 15 per U.L.O. leerling	ƒ 9.000
ƒ 12.50 per l.s. leerling	
totaal	ƒ 82.700

Begroting van het jaar 1963-1964

Notulen bestuursvergadering 22 januari 1963:

„Op 10 december 1962 werd de algemene ledenvergadering gehouden, met als spreker de heer Knoop uit Deventer, die een lezing hield over: Sexuele voorlichting van de jeugd. De voorzitter stelt na de opening de vraag, in hoeverre het Bestuur verantwoordelijk is voor de inhoud van lezingen, gehouden voor de alg. ledenvergadering. Dit n.a.v. reacties van ouders op de manier van behandelen van dit delicate onderwerp. Men kwam tot de conclusie dat het Bestuur verantwoordelijk is voor het onderwerp van de sprekers maar niet voor de wijze waarop dit onderwerp behandeld wordt".

Uit dezelfde notulen:

„Dokter van Wettum vraagt om toezicht bij het uitgaan van de school voor het oversteken van de Driehuizerweg naar de halte van de trolleybus".

Uit de notulen van de ledenvergadering van 15 juni 1965:

„De heren Bos en Betlem hebben op het Departement gehoord, dat aan de gemeente medewerking kan worden gevraagd om een kleuterschool te stichten, behorende bij de school aan de Lamastraat, uitgaande van de prognose, dat in die omgeving de bevolking zich nog zeer zal uitbreiden".

Op 1 februari 1966 verlaat het hoofd van de U.L.O., de heer Betlem, de N.S.V. in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

De heer en mevrouw Betlem worden bij huize Ditsel ontvangen door Ieneke Koelman bij gelegenheid van het afscheid van de heer Betlem als hoofd van de ULO. 14 maart 1966.

Notulen bestuursvergadering 20 december 1966:

„Er bestaat voor leerlingen van de U.L.O.-school gelegenheid tot uitwisseling met Tsjechoslowakije. De kinderen reizen per bus en de kosten bedragen ƒ120,—. De ouders van de kinderen verplichten zich een kind uit dat land ook veertien dagen gastvrijheid te verlenen".

TSJECHOSLOWAKIJE 1967

Een unieke gebeurtenis in de geschiedenis van de Nijmeegse Schoolvereniging.
Via de Nijmeegse Jeugdraad kregen we van de Stichting R.Q., een organisatie, die zich bezighield met jeugdreizen, een uitnodiging om mee te doen aan een schooluitwisseling met Tsjechoslowakije. Er bestond een mogelijkheid voor subsidie en dhr. v. Leeuwerden bezocht de Tsjechische ambassade. Na de nodige correspondentie met o.a. de contactpersoon Heda Kirlova, lerares Duits, werd de uitwisseling een feit.
We vertrokken per bus. Bij de grens van Tsjechoslowakije was er een oponthoud van ± 2 uur, nadat bleek, dat één van de passen niet was getekend. Na een telefoontje naar Praag konden we de reis voortzetten.
We kwamen aan in Jecir; het hele dorp was uitgelopen om ons te begroeten. Na de kennismaking op de school gingen we naar het buitenverblijf, dat de leerlingen zelf hadden gebouwd van bruikbare materialen uit afbraakwoningen. Na 9 dagen werden we bij de leerlingen thuis geplaatst, waar we erg gastvrij werden onthaald. We hebben er o.a. kerken, druipsteengrotten, de Poolse grens (waar niet mocht worden gefotografeerd), Praag en Brno bezocht.
Hetzelfde jaar in de zomervakantie kwamen de Tsjechen op wederbezoek. Er werd een boottocht gemaakt naar de Deltawerken en we deden mee aan de fietsvierdaagse. Het Tsjechische volkslied werd gespeeld en de vlag gehesen. De Tsjechen mochten Duitsland niet in, er moesten eerst visa gehaald worden.
Verdere uitstapjes waren: het Kröller-Muller museum, bezoek Naarden naar het graf van Comenius. Iedereen die heeft deelgenomen aan deze schooluitwisseling, zal er een fijne herinnering aan hebben overgehouden, want het was een unieke gebeurtenis, die niet herhaald kon worden omdat de Russen in 1968 Tsjechoslowakije binnenvielen.

Riet Hondelink-Bos
met informatie van dhr. v. Leeuwerden

MORAVSKY KRAS

De U.L.O.-leerlingen in 1967 in Tsjechoslowakije

Op 3 januari 1967 start N.S.V. III in Neerbosch-Oost in twee leslokalen met 25 leerlingen, onder leiding van B. Companjen. Twee maanden later bepaalt de gemeente dat er in die wijk slechts plaats is voor één niet-katholieke school, en het gebouw wordt met ingang van de cursus 1967-1968 toegewezen aan het Protestants-Christelijk Onderwijs. De ouders laten het er echter niet bij zitten, en hebben door hun aanhouden, gesteund door het bestuur, gedaan weten te krijgen dat per 1 september 1969 N.S.V. III van start kan gaan in een fraai eigen schoolgebouw aan de Bazuinstraat 1.

N.S.V. III, Bazuinstraat

Notulen bestuursvergadering 19 september 1967:

„Dokter van Wettum zal weer de leerkrachten en leden van het bestuur inenten met een anti-griep vaccin".

In augustus 1968 wordt de U.L.O.-school van de N.S.V. overgedragen aan de nieuwe Stichting Nijmeegse Scholengemeenschap voor V.W.O. (lyceum) - H.A.V.O. - M.A.V.O. De voorzitter van de N.S.V., J. H. Bos, wordt aangesteld als lid van het bestuur van de N.S.G. De N.S.G. is, behalve uit de N.S.V. ontstaan uit de Stichting Nijmeegs Lyceum en de Vereniging tot Oprichting en Instandhouding ener Protestants Christelijke School in het Willemskwartier.

OVEREENKOMST TOT VORMING VAN DE NIJMEEGSE SCHOLENGEMEENSCHAP

De ondergetekenden:

1. Stichting Nijmeegs Lyceum, gevestigd te Nijmegen, hierna te noemen "NL", ten deze vertegenwoordigd door de heren J.Visser en J.H.Bos, handelende in hun hoedanigheid van respectievelijk voorzitter en secretaris van NL en haar volgens hare Statuten als zodanig rechtsgeldig vertegenwoordigende,
2. Nijmeegse Schoolvereniging, gevestigd te Nijmegen, hierna te noemen "NSV", ten deze vertegenwoordigd door de heren J.H.Bos en A.Roseboom, handelende in hun hoedanigheid van respectievelijk voorzitter en secretaris van NSV en haar volgens hare Statuten als zodanig rechtsgeldig vertegenwoordigende,
3. Vereniging tot Oprichting en Instandhouding ener Protestants Christelijke School in het Willemswegkwartier, gevestigd te Nijmegen, hierna te noemen "W", ten deze vertegenwoordigd door de heren A.Bettman en C.W.Prinsen, handelende in hun hoedanigheid van respectievelijk voorzitter en secretaris van W en haar volgens hare Statuten als zodanig rechtsgeldig vertegenwoordigende,

verklaren hierbij het navolgende te zijn overeengekomen:

1. partijen verklaren er mede in te stemmen, dat NL op of omstreeks 1 augustus 1968 haar Statuten bij notariële akte zal wijzigen in dier voege, dat de naam "Stichting Nijmeegs Lyceum" wordt veranderd in "Stichting Nijmeegse Scholengemeenschap", hierna te noemen "NSG" en dat overigens deze statuten alsvolgt zullen luiden:

Afschrift overeenkomst tot vorming N.S.G., pag. 1

nijmeegse schoolvereniging

schooljaar 1972-1973

secretariaat: vossenlaan 152, nijmegen

Voorpagina informatie-boekje N.S.V.

In 1970 wordt de „Leerschool" opgeheven, en de nog resterende leerlingen (61) worden ondergebracht in N.S.V. I.

De oudercommissies bestaan sedert begin 1971.

Uit het jaarverslag 1973/1974:

„De daling van het geboorte-cijfer begint nu ook door te werken op de leerlingen-aantallen van de scholen. Het afnemen van het aantal leerlingen had tot gevolg, dat per 1-1-1974 het aantal leerkrachten van school I moest worden teruggebracht van 7 naar 6. De leerlingen-bezetting van school III geeft eveneens geen reden tot optimisme. (. . . .) Meerdere scholen kampen met deze moeilijkheid. Dit had mede tot gevolg, dat in de loop van het verslagjaar door de P.C.O.N. contact werd opgenomen met de N.S.V. over een eventueel samengaan van de Christelijke School in Neerbosch-Oost met de N.S.V. III. Daar echter het P.C.O.N. bleef staan op een eigen identiteit is van de zijde van de N.S.V. gesteld, dat deze eis onaanvaardbaar was".

Aan L. Bouwers en H. Wargerink is in de loop van 1973 vervroegd pensioen verleend. Op 16 juli 1974 volgt A. P. M. Bouman L. Bouwers op als hoofd van school II aan de Lamastraat. Wargerink wordt opgevolgd door A. D. Witteveen, als hoofd van school I.

In het jaar 1974-1975 hebben ouders van N.S.V. III de school schoon gehouden om zo geld uit te sparen. Op die manier kon gedurende een gedeelte van dat jaar een boventallige leerkracht worden betaald. Ondanks de inspanningen van ouders en bestuur, moest het aantal leerkrachten terug van 6 naar 5.

Het nieuwe gebouw van kleuterschool II, Lamastraat

Op de kleuterscholen gaat het goed: kleuterschool II start in het cursusjaar 1974-1975 met een derde kleuterklas, en kleuterschool I met een tweede.

Op 11 januari 1976 wordt het nieuwe, tweeklassige schoolgebouw van kleuterschool II officieel geopend door de Inspectrice van het kleuteronderwijs, mejuffrouw M. J. de Jonge. De aula, waarin de kleuterschool jarenlang gehuisvest was, komt daarmee vrij en kan als documentatiecentrum ingericht worden. Eén klas van kleuterschool II blijft in de kerk aan de Dingostraat/Steenbokstraat.

Het meer dan veertig jaar oude gebouw van N.S.V. I aan de Driehuizerweg 45 (inmiddels Heyendaalseweg 45) is langzamerhand te groot geworden. In augustus 1976 verhuist de basisschool I naar het gebouw van de toenmalige „Groenewoudschool", aan de Prof. De Langen Wendelsstraat 29. De kleuterschool volgt later. Het wachten is op de bouw van twee kleuterklassen bij de nieuwe basisschool. Eén klas van kleuterschool I wordt een dependance van school III, de andere heet weliswaar N.S.V. kleuterschool I maar valt administratief onder het Nut.

Om meeropbrengsten uit contributies te verkrijgen wordt voorgesteld de onderstaande tabel voor de basisscholen in te voeren:

Groep A:	Fiscaal inkomen	tot f.	12.500,--	wordt f.	110,--
" B:	"	" "	15.000,--	" "	137,50
" C:	"	" "	17.500,--	" "	165,--
" D:	"	" "	20.000,--	" "	192,50
" E:	"	" "	25.000,--	" "	220,--
" F:	"	" "	30.000,--	" "	250,--
" G:	"	boven f.	30.000,--	" "	275,--

Voor de kleutergelden stelt het bestuur voor:

a. Kleuters, die geen broertje of zusje op de NSV lagere school hebben, f. 5,-- per maand, dus f. 60,-- per jaar;

b. Kleuters, die een broertje of zusje op de NSV lagere school hebben, of op de NSV kleuterschool, f. 2,50 per maand, dus f. 30,-- per jaar.

Dit laatste voorstel is aanleiding voor een geanimeerde discussie, waarvan de conclusie is:

de kleutergelden blijven f. 78,-- voor kleuters, die geen broertje of zusje op de basisscholen hebben en f. 60,-- voor kleuters die een broertje of zusje hebben op een van de basisscholen of op een NSV-kleuterschool

Contributieregeling 1976

De in 1977-1978 gevoerde fusie-besprekingen tussen de N.S.V. en de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, Departement Nijmegen, zijn mislukt. De bedoeling was de Nuts lagere school aan de Palembangstraat 11 en de N.S.V. I school aan de Prof. De Langen Wendelsstraat 29 samen te laten gaan. Als voornaamste reden voor de verwerping van het N.S.V.-voorstel tot samenvoeging van de twee scholen gaf het Nutsbestuur op:

„De vrees dat het samengaan de nu goed functionerende Nutsschool, alsmede de prettige werksfeer van het team, ongunstig zou beïnvloeden".

Dit was niet de eerste keer dat dergelijke besprekingen tussen vertegenwoordigers van het Neutraal Bijzonder Onderwijs in Nijmegen mislukt zijn. Het is interessant dat zeer recent (oktober 1981) door de Stichting Samenwerkingsscholen Nijmegen, waarvan de Wethouder van Educatie voorzitter is, het voorstel is gelanceerd om in verband met de terugloop van het aantal leerlingen te komen tot een nauwe samenwerking c.q. een samengaan van het niet-confessioneel onderwijs in Nijmegen (Openbaar en neutraal bijzonder kleuter- en lager onderwijs).

Verontrusting na besluit ledenvergadering

Fusie NSV-Nut afgeketst

NIJMEGEN – De voorgenomen samenwerking tussen de neutrale bijzondere lagere school van de Nijmeegse Schoolvereniging (NSV) aan de Prof. De Langen Wendelsstraat en de eveneens neutraal bijzondere school van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen aan de Palembangstraat is op het laatste nippertje afgeketst. Met name in het kamp van de NSV is dit nieuws als een bom ingeslagen omdat men in de veronderstelling verkeerde dat de ruim en goed voorbereide fusie op alle fronten in kannen en kruiken was.

De Gelderlander, 22 november 1978

In 1979 heeft de N.S.V. de Stichting Heledagopvang in het leven geroepen, die inmiddels van de N.S.V. is losgekoppeld. Dit initiatief van het N.S.V.-bestuur is goed aangeslagen, getuige het aantal kinderen dat dagelijks van de voorziening gebruik maakt. Als voordelen van de heledagopvang (8.00 uur tot 17.30 uur) werden genoemd:

— ouders van eenoudergezinnen of gezinnen waar beide ouders een betrekking hebben, worden ontlast
— een dagopvang aan school is voor kinderen een natuurlijker situatie dan een aparte dagopvang
— voor een aantal kinderen is er een grotere pedagogische aandacht dan zonder dagopvang (sleutelkinderen). Voor andere kinderen is in de pedagogische situatie van de dagopvang de gewenste normale ondersteuning voor het onderwijsleerproces in de klassen gegarandeerd. Bepaalde kinderen zijn voor het onderwijzend personeel ook buiten schooltijd bereikbaar voor extra hulp. Al deze factoren bevorderen een evenwichtige ontwikkeling van de kinderen
— het is voor moeders van schoolgaande kinderen mogelijk dagonderwijs te volgen, en
— ouders en kinderen zijn tegelijkertijd van huis maar daardoor ook tegelijkertijd thuis.

Ondanks sombere voortekenen, werd de Heledagopvang een redelijk succes, en kwam er uiteindelijk toch subsidie van de gemeente.

Gemeente wijst subsidieverzoek NSV af

Heledag-school van de baan?

NIJMEGEN – Het experiment met een heledagschool, dat enige tijd geleden werd gelanceerd door de Nijmeegse School Vereniging, lijkt – althans het komende schooljaar – niet veel kans van slagen te hebben.

De gemeente heeft afwijzend beschikt over een aanvraag om aan dat experiment subsidie te verstrekken en ook de Ministeries van Onderwijs en CRM

De Gelderlander 19 juni 1979

Nijmeegse Schoolvereniging

INFORMATIESTENCIL OVER DE HELEDAGSCHOOL.

Er zijn verschillende groepen ouders voor wie het bezwaarlijk is vier maal per dag kinderen naar school te brengen en weer van school te halen. Ook wanneer er op school overgebleven kan worden bestaat er vaak het probleem dat ouders niet precies op de tijdstippen van begin en einde van de school beschikbaar zijn. Ouders van eenoudergezinnen, ouders die beiden werken, en ouders die bewust kiezen voor onderwijs van een bepaalde signatuur en daarvoor niet in de directe omgeving terecht kunnen worden dagelijks met dit probleem geconfronteerd.
De Nijmeegse Schoolvereniging, die drie lagere en twee kleuterscholen onder zijn beheer heeft, heeft het plan opgevat bij voldoende belangstelling een of twee van zijn scholen om te vormen tot heledagscholen. Zo'n heledagschool is een school waar natuurlijk gewoon onderwijs op neutrale grondslag gegeven wordt en waar kinderen uit de buurt gewoon naar school gaan. Maar ook is het daar mogelijk de kinderen bv. om acht uur 's morgens te brengen en 's avonds half zes op te halen. Komt vijf uur beter uit dan kan dat ook.
Dat is naar ons idee echter niet voldoende. De kinderen die op school blijven terwijl er geen onderwijs gegeven wordt moeten zich er thuis kunnen voelen. Thuis voelen wil zeggen, dat je er kunt spelen, zowel binnen als buiten, dat je er kunt leven samen met andere kinderen.

Informatiestencil Heledagopvang, 6 december 1978

TER AFSLUITING

VERSLAG SECRETARIS OVER HET SCHOOLJAAR 1980/1981

Algemeen

De Algemene Ledenvergadering vond plaats op 30 september 1980; voor de toen behandelde punten wordt verwezen naar bijgaande notulen.

Tijdens deze vergadering traden als bestuursleden af:
mevrouw G. Bouts (NSV III) en
de heer H. Chr. Wekker (NSV II).
In de hierdoor ontstane vacatures werd voorzien door de benoeming van:
mevrouw B. Boer (NSV III) en
de heer D. Serrée (NSV II),
zodat daarna het bestuur als volgt was samengesteld:
de heer D. Serrée, voorzitter
de heer B. Hermans, vice-voorzitter
de heer R. Abels, secretaris
de heer Th. de Haas, penningmeester
mevrouw B. Boer, lid
mevrouw P. Huizinga, lid
mevrouw M. Pinxteren, lid
mevrouw M. van der Steenstraten, lid.

Het bestuur tezamen met de hoofden vergaderde in de afgelopen periode iedere zes weken, terwijl het Dagelijks Bestuur nagenoeg om de veertien dagen bij elkaar kwam.

Naast de gebruikelijke zaken heeft het bestuur zich in het afgelopen verslagjaar bezig gehouden met:
- de opheffing van NSV I
- de huisvesting van de „remedial teaching" bij NSV II
- het behouden van leerkrachten voor NSV III
- de huisvesting van NSV III
- de onderbrenging van de Heledagopvang
- een eventuele fusie tussen NSV I en II
- zorg voor de huisvesting van KO III (Piccolo)
- het invoeren van duo-banen.

Begin augustus 1981 heeft de gemeenteraad medewerking toegezegd voor de inrichting van het „remedial-teaching"-lokaal aan NSV II. Verbouwing wordt tijdens de a.s. herfstvakantie gestart.
Inmiddels werd de buitengevel van het gehele schoolpand aan een grote schildersbeurt onderworpen en werd de isolatie verbeterd.

De Heledagopvang beschikt bij NSV III over twee lokalen op de benedenverdieping; secretariaat en administratie zijn sinds 1 juli 1981 op dezelfde etage ondergebracht.

57

De mogelijkheid dat in 1981/1982 KO II eindelijk de beschikking zal krijgen over buitenzonwering is niet geheel uitgesloten. Gemeentelijke instanties hebben daarover aan de Raad een gunstig advies uitgebracht.

KO III (Piccolo) is inmiddels zo opgeknapt dat er in de herstelde lokalen wederom verantwoord kleuteronderwijs gegeven kan worden.

Op 28 april 1981 werd een Buitengewone Ledenvergadering belegd n.a.v. een verzoek van enkele ouders om in de vaststelling van de contributieheffing een wijziging aan te brengen. Aangezien het ingediende voorstel geen meerderheid behaalde wordt de heffing op de huidige basis, vast bedrag per leerling, gehandhaafd.

Onderwijskrachten

KO II In de loop van het afgelopen schooljaar is op eigen verzoek eervol ontslag verleend aan de dames G. Verhaaff en A. W. Koning-de Boom. Het team is daarna als volgt samengesteld:
mevrouw A. Grievink, hoofdleidster
mevrouw R. Palm
mevrouw M. van Rooy-Brits
mevrouw B. Klaus.
Als taakverlichtster werd benoemd mevrouw V. van Lammeren-Overweg.

De sfeer binnen deze school is in het afgelopen jaar goed geweest. De mutaties in het personeelsbestand hebben tot deze fundamentele wijzigingen geleid. Het bestuur heeft een zodanig vertrouwen in de goede gang van zaken binnen deze school dat het hier het experiment „duo banen" met een gerust hart aangedurfd heeft.

KO III (Piccolo) Vooruitlopend op het verslag van 1981/1982 zij nu reeds vermeld dat mevrouw T. Heezen-de Wit per 11 september 1981 definitief zal worden benoemd tot hoofdleidster in vaste dienst. Mevrouw C. Hensgens-Wassercordt is nog steeds als leidster werkzaam.

Ondanks het ongerief veroorzaakt door de herstelwerkzaamheden functioneerde de school, ook naar opvatting van de ouders, tot ieders tevredenheid. Er zal naar gestreefd worden de groei van het aantal leerlingen te bevorderen.

LO I Zoals reeds vermeld, is helaas deze school per 1 augustus 1981 opgeheven. Van de heer G. J. van der Schoor, die 27 jaar aan deze school verbonden was en daaraan op de hem eigen toegewijde wijze inderdaad zijn beste krachten heeft gewijd, hebben wij afscheid moeten nemen.

Velen zullen zich deze voortreffelijke leerkracht ongetwijfeld blijven herinneren.

De heer G. J. Cooiman werd i.v.m. de door het vertrek van mevrouw Wouters-Custers bij NSV II ontstane vacature naar deze school overgeplaatst.

58

LO II Per 1 augustus 1981 was het leerkrachtenteam als volgt samengesteld:
de heer A. P. M. Bouman, hoofd
mevrouw J. van der Lugt-Hansen
mevrouw J. M. J. Benders-de Schouwer
mevrouw W. Reijnders-Boekhorst
de heer F. Thannhauser
de heer F. G. Hendriks
de heer G. J. Cooiman

Toegevoegd als taakverlichtster, mevrouw M. van Megen-Hartog, en als vakleerkracht handvaardigheid mevrouw S. van den Berg-Langenstraat, en lichamelijke opvoeding D. Aan den Toorn-Arts.

Dit jaar werd het 25-jarig bestaan van de school enthousiast gevierd. De belegde festiviteiten trokken een belangstelling die de verwachtingen heeft overtroffen.

LO III De teruggang van het aantal leerlingen heeft zich ook in het afgelopen schooljaar voortgezet, zodat per 1 augustus 1981 aan mevrouw J. J. Haaksman-de Koster eveneens op eervolle wijze ontslag moest worden verleend. Een gelukkige omstandigheid is dat in het kader van de onderwijsstimulering, deze leerkracht voor 1981/1982 gedurende vijf schooltijden per week v.a. 1 september 1981, wederom aan de school verbonden zal zijn.

Per 1 augustus 1981 zal de school starten met het volgende leerkrachtenteam:
de heer B. Companjen, hoofd
mevrouw H. C. Schuit
de heer J. Bouwers

Als vakleerkrachten beschikt men over:
mevrouw G. Bouwers-Jansen handvaardigheid
mevrouw D. Aan den Toorn-Arts, lich. opvoeding.

Met de gemeentelijke instanties worden onderhandelingen gevoerd om de op de NSV rustende exploitatielasten te verminderen. Het ziet er overigens naar uit dat per 1 januari 1982 deze school een ander pand zal betrekken, hetgeen kostenbesparend zal werken.

Overzicht leerlingenaantallen

	1977	1978	1979	1980	1981	start 1981/'82
LO I	102	80	66	37	16	
LO II	185	191	193	191	189	192
LO III	127	107	103	88	71	63
KO II	94	97	104	106	110	102
KO III	68	38	39	36	34	29

59

Oudercommissies

Het bestuur is deze commissies zeer erkentelijk voor de ook in dit jaar weer ondervonden steun.

De facultatief, buiten schooltijd, gegeven Engelse lessen mogen zich blijven verheugen in een grote belangstelling.

Contact-Orgaan voor neutraal bijzonder onderwijs te Nijmegen

Als bestuursleden voor dit orgaan zijn door NSV aangewezen:
mevrouw M. van Pinxteren-Heffels en
de heer R. Abels
Met dit orgaan werd overeengekomen met ingang van 1 januari 1981 de heer H. Horn bij het voeren van de NSV-administratie in te schakelen, zulks ter opvolging van de heer Niederer, die de Nijmeegse Schoolvereniging binnen afzienbare tijd zal verlaten.

Vanzelfsprekend is het bestuur dank verschuldigd aan de leerkrachten die de scholen dit jaar in rustige sfeer lieten functioneren en aan de belangstellenden die bij allerlei activiteiten van de scholen behulpzaam zijn geweest.

Uitgebracht op de Algemene Ledenvergadering d.d. 13 oktober 1981.

R. Abels, secretaris.

60

IK HERINNER MIJ

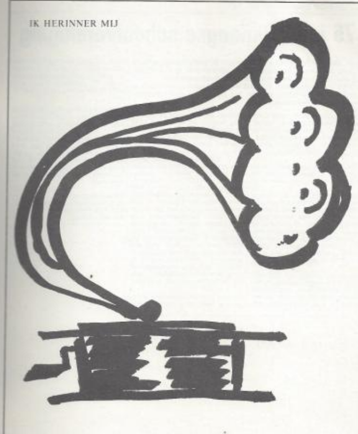

dat 'n administrateur meestal moet zwijgen
over al het naars en het moois . . . . .
en, als hij soms iets mag zeggen,
dan is „meneer". His master's voice!

P. N. administrator i.t.

61

Weekblad De Brug van 14 okt. 1981

75 jaar Nijmeegse schoolvereniging

Op 31 oktober herdenkt de Nijmeegse Schoolvereniging haar 75-jarig bestaan met een feestelijke bijeenkomst en een reünie van oud-leerlingen, oud-docenten, oud-bestuursleden.
De NSV is een instituut, dat niet weg te denken is uit ons Nijmeegs onderwijsbestel, waarin het jaren lang een vooraanstaande plaats heeft ingenomen.

Deze scholen stonden open voor alle kinderen, ongeacht stand, godsdienst of politieke richting der ouders. De financiële bijdrage der ouders was beperkt en afhankelijk van hun inkomen.

In de twintiger jaren waren deze scholen de gangmakers voor de vernieuwing van het onderwijs.

Onder invloed van de ouders werden nieuwe vakken geïntroduceerd, zoals b.v. handenarbeid, sport en spel. Het eerste grote schoolgebouw van de NSV aan de (vroegere) Driehuizerweg 45 was de eerste school in onze stad met een uitstekend ingericht, groot handenarbeidlokaal en een goed geoutilleerde gymzaal.

Kenmerkend voor die tijd was dat de school een moderne „opleidings"-school was. Er bestond grote belangstelling voor de bevordering van creativiteit, expressie, de lichamelijke opvoeding, kennis van de natuur, zang en muziek, maar het verwerven van kennis via moderne methoden was primair de taak van de school.

Op het eind van de zesde klas ging dan ook het merendeel der leerlingen naar het gymnasium of de HBS. Onder de oud-leerlingen van toen zijn er heel wat hoogleraren, academici, vooraanstaande figuren in het bedrijfsleven van nu. Zij zullen hun ouders dankbaar zijn voor hun inspanning om hen als kind zo'n prettige en degelijke basisopleiding te hebben gegeven. De NSV speelde in onze stad een voortrekkers-rol. Wat nu gemeen goed is op vele scholen, was op de NSV al jaren lang aanwezig. Ook op andere scholen hebben ouders nu de nodige invloed gekregen.

De wet van de remmende voorsprong doet zich voelen. Men hoeft zijn kind niet meer naar het andere eind van de stad te sturen om hen het gewenste onderwijs te geven. Dit maakt de positie van de NSV de laatste jaren moeilijker.

De goede geest en de grondslagen voor neutraal bijzonder onderwijs op algemene grondslag zijn echter gebleven. Ouders, onderwijzers, leidsters en bestuur werken met enthousiasme aan verdere ontwikkeling van hun scholen. Wij feliciteren de NSV met haar 75-jarig jubileum en wensen haar een bloeiend bestaan in de toekomst.

Reünie-secretariaat:
A. F. Eelants, Tolhuis 24-24,
6537 MH Nijmegen.
Tel. 080 - 443109

De Brug, 14 oktober 1981

Van Redactie NSV – René Martens.
Mei 2019.

Jaren lang was ik op zoek naar de archieven van de NSV. De huidige directie van NSV-2 noch bestuur gaven aan niet over gegevens te beschikken. In de catacomben van het Nijmeegs Archief vond ik uiteindelijk dit boekje uit 1981 met een overzicht van het rijke verleden van de NSV. Riet Bos bleek ook over het boekje te beschikken met dit document als resultaat. Dank daarvoor.